

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก.
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. อาจารย์วงศ์เดือน โพธิ์ปัน ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอแม่อิง จังหวัดเชียงใหม่
2. อาจารย์ประภาส โพธิ์ปัน ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายกิจการนักศึกษา
โรงเรียนศรีธรรมาภินิหารเทคโนโลยี เชียงใหม่
3. อาจารย์สุพจน์ น้อยเจริญ อาจารย์ 1 ระดับ 5 โรงเรียนไตรมิตรสามัคคี
อำเภอ สบปราบ จังหวัดลำปาง
4. อาจารย์สรายุทธิ์ ใจมั่น อาจารย์ 1 ระดับ 5 โรงเรียนเวียงป่าเป้าวิทยาคม
อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย
5. คุณเพ็ญพร เล้าสุวรรณ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่

ภาคผนวก ข.

ผลการพัฒนาทักษะชีวิตในการป้องกันการเสพติด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ผลการพัฒนาทักษะชีวิตในการป้องกันการเสพติด

เลขที่	ก่อนเข้าร่วมกระบวนการวิจัย					หลังเข้าร่วมกระบวนการวิจัย				
	ด้านที่ 1	ด้านที่ 2	ด้านที่ 3	ด้านที่ 4	รวม	ด้านที่ 1	ด้านที่ 2	ด้านที่ 3	ด้านที่ 4	รวม
1	57	18	21	14	110	74	20	28	20	142
2	58	27	21	9	115	74	23	29	18	144
3	59	23	19	8	109	81	30	30	20	161
4	60	29	18	15	122	78	30	36	18	162
5	60	30	17	14	121	84	28	26	19	157
6	62	26	23	8	119	78	30	33	20	161
7	65	27	22	9	123	78	31	27	20	156
8	65	30	20	12	127	79	31	33	20	163
9	67	28	15	9	119	83	31	30	20	164
10	68	31	17	7	123	77	30	35	20	162
11	68	29	18	12	127	83	32	35	20	170
12	68	30	20	11	129	87	29	36	20	172
13	70	31	20	7	128	91	33	29	20	173
14	71	32	20	7	130	85	32	36	20	173
15	71	29	23	8	131	83	31	32	20	166
16	71	29	22	7	129	89	34	35	17	175
17	71	31	32	9	143	88	29	33	12	162
18	71	31	18	11	131	85	31	36	18	170
19	72	32	18	10	132	90	35	29	20	174
20	72	32	18	10	132	87	34	36	20	177

หมายเหตุ ด้านที่ 1 คือ ความภาคภูมิใจในตนเอง (คะแนนเต็ม 100 คะแนน)

ด้านที่ 2 คือ ความรับผิดชอบต่อสังคม (คะแนนเต็ม 40 คะแนน)

ด้านที่ 3 คือ การแก้ปัญหาเกี่ยวกับสารเสพติด (คะแนนเต็ม 36 คะแนน)

ด้านที่ 4 คือ การปฏิเสธเมื่อถูกชักชวนให้เกี่ยวข้องกับสารเสพติด

(คะแนนเต็ม 20 คะแนน)

ภาคผนวก ก.
เครื่องมือในการวิจัย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

หมายเหตุ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Copyright© by Chiang Mai University

(.....)

กิจกรรมครั้งที่ 1

ฉันเป็นฉันเอง

จุดประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง จากการมองตนเองในทางที่ดี มีความรู้สึกรว่าตนเองมีคุณค่าและเป็นที่ยอมรับของบุคคลรอบข้าง

เวลา 40 นาที

สาระสำคัญ

ลักษณะของคนเราประกอบด้วยส่วนที่เป็นลักษณะภายนอก ได้แก่ รูปร่าง หน้าตา และส่วนที่เป็นลักษณะภายใน ได้แก่ อุปนิสัย ความคิด ความเชื่อ ซึ่งแต่ละคนจะแตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม คนทุกคนย่อมมีคุณค่า มีข้อดีในตัวเองซึ่งอาจไม่เหมือนใคร

กิจกรรมการเรียนรู้

องค์ประกอบ / กลุ่ม / เวลา	กิจกรรม	เนื้อหา / สื่อ
1. ขั้นสร้างความรู้สึก ประทับการณ์ กลุ่มใหญ่ เวลา 15 นาที	1. ผู้นำกลุ่มสาธิตการปรบมือ 2 จังหวะให้สมาชิกกลุ่มดู 2. ให้นักเรียนคนแรกตบมือ 2 จังหวะ แล้วบอกชื่อตัวเองพร้อมคุณสมบัติ ลักษณะของตนเอง (ตามใบชี้แจง) และตบมืออีก 2 จังหวะ เพื่อส่งต่อ 3. นักเรียนคนต่อมาทำซ้ำเช่นเดียวกับคนแรก จนครบทุกคน โดยทำประมาณ 3 – 4 บัทร คำตามใบกิจกรรม 1 (บัตรคำ)	- ใบชี้แจง - ใบกิจกรรม 1 (บัตรคำ)
2. ขั้นจัดระบบความคิด สะท้อนความคิด / อภิปราย กลุ่ม 5 – 6 คน เวลา 10 นาที ความคิดรวบยอด กลุ่มใหญ่ เวลา 10 นาที	4. สมาชิกกลุ่ม พุดคุยในประเด็น “คนเรามีความแตกต่างอย่างไรบ้าง” 5. สุ่มตัวแทนกลุ่ม 2 – 3 กลุ่ม นำเสนอและให้กลุ่มที่ความคิดเห็นแตกต่าง นำเสนอเพิ่ม 6. ผู้นำกลุ่มสรุปเพิ่มเติม ตามใบความรู้ 7. ให้นักเรียนเรียงจดหมายถึงเพื่อนรัก ตามใบกิจกรรม 3	- ใบกิจกรรม 2 - ใบความรู้ - ใบกิจกรรม 2 - ดินสอ / ปากกา
ประยุกต์แนวคิด รายบุคคล เวลา 5 นาที		

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

1. ผู้นำกลุ่มสาธิตการประมือ 2 จังหวะ ให้นักเรียนดู และแนะนำกติกาการเล่น โดย

1.1 ให้นักเรียนคนแรกตบมือ 2 จังหวะ แล้วบอกชื่อตนเองพร้อมทั้งคุณสมบัติหรือลักษณะของตนเองตามใบชี้แจง (ผู้นำกลุ่มเลือกตามความเหมาะสม ประมาณ 3 – 4 บัตรคำ) ตามใบกิจกรรม 1

- 1) พูดถึงรูปร่าง ภายนอกที่ภูมิใจ
- 2) พูดถึงนิสัยที่ดี
- 3) พูดถึงนิสัยที่ไม่ดี
- 4) พูดถึงอาหารที่ชอบ
- 5) พูดถึงกีฬาที่ชอบเล่น
- 6) พูดถึงเพลงโปรด
- 7) พูดถึงดาราคณโปรด
- 8) พูดถึงสิ่งที่อยากเป็นในอนาคต

9) เมื่อพูดจบ ให้ตบมือ 2 จังหวะ แล้วชี้นิ้วหัวแม่มือไปทางนักเรียนคนถัดไป เพื่อให้พูดถึงชื่อตนเอง พร้อมทั้งคุณสมบัติ หรือลักษณะของตนตามบัตรคำ แล้วทำต่อ ๆ กันไปจนครบทุกคน หลังจากนั้น ผู้นำกลุ่มเปลี่ยนบัตรคำพร้อมทั้งชี้ให้นักเรียนดูว่า จะพูดอะไรต่อไป ทำจนครบบัตรคำที่เลือกไว้ จึงหยุดทำกิจกรรมนี้

2. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มๆ ละ 5 – 6 คน พูดคุยประเด็น “คนเรามีความแตกต่างอย่างไรบ้าง” ตามใบกิจกรรม 2

3. ให้ตัวแทนกลุ่ม 2 – 3 นำเสนอและให้กลุ่มที่มีความเห็นแตกต่างนำเสนอเพิ่มเติม
4. ผู้นำกลุ่มสรุปเพิ่มเติมตามใบความรู้
5. ให้นักเรียนเขียนจดหมายถึงเพื่อนรัก โดยเขียนถึงข้อดีหรือสิ่งที่ประทับใจในตัวเพื่อน
6. ปิดกลุ่ม

สื่อการจัดกิจกรรม

1. ใบกิจกรรม 1 (บัตรคำ), ใบกิจกรรม 2, 3
2. ใบชี้แจง
3. ใบความรู้
4. ดินสอ / ปากกา

การประเมินผล

1. ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน
2. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

ใบชี้แจง

(แผนการจัดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง “ฉันเป็นฉันเอง”)

ในการดำเนินกิจกรรมแต่ละรอบ ชูบัตรคำซึ่งเขียนตัวโต ๆ ที่สามารถอ่านได้ง่าย โดยใช้กระดาษหนา ขนาด 2 x 4” ให้นักเรียนดู ดังนี้

1. บัตรคำ รูปร่างภายนอกที่ภูมิใจ
2. บัตรคำ นิสัยที่ดี
3. บัตรคำ นิสัยที่ไม่ได้
4. บัตรคำ อาหารที่ชอบ
5. บัตรคำ กีฬาที่ชอบเล่น
6. บัตรคำ เพลงโปรด
7. บัตรคำ ดาราคนโปรด
8. บัตรคำ อนาคตอย่างเป็น...

ใบความรู้

(แผนการจัดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง “ฉันเป็นฉันเอง”)

การเปิดเผยตนเองในแง่มุมต่าง ๆ ช่วยให้เราเกิดความเข้าใจตนเองมากขึ้น เช่น ได้เข้าใจว่าเรามีจุดเด่น จุดด้อย ในเรื่องใด เรามีความเหมือน หรือความแตกต่างจากเพื่อนๆ อย่างไร ขณะเดียวกันเราก็จะเกิดจุดยอมรับตัวเอง มองเห็นความเป็นตัวตนของเรา เกิดความภาคภูมิใจในความเป็นเรา

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ใบกิจกรรมที่ 1 (บัตรคำ)

(แผนการจัดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง “ฉันเป็นฉันเอง”)

กีฬาที่ชอบเล่น

นิสัยที่ไม่ดี

รูปร่างภายนอกที่ภูมิใจ

เพลงโปรด

ใบกิจกรรม 1 (บัตรคำ) ต่อ

(แผนการจัดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง “ฉันเป็นฉันเอง”)

นิสัยที่ดี

ดาราคณ โปรด

อาหารที่ชอบ

อนาคตอยากเป็น...

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

กิจกรรมครั้งที่ 2

สังคมในฝัน

จุดประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนเกิดความรับผิดชอบต่อสังคม รู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และมีส่วนร่วมในความเจริญหรือความเสื่อมของสังคม

เวลา 45 นาที

สาระสำคัญ

ทุกสังคมย่อมมีปัญหา ถ้าเรารู้และตระหนักในปัญหา รับผิดชอบต่อตนเองต่อการสร้างสรรค์สังคมแล้วจะทำให้สังคมนั้น คุณเป็นสังคมที่น่าอยู่

กิจกรรมการเรียนรู้

องค์ประกอบ / กลุ่ม / เวลา	กิจกรรม	เนื้อหา / สื่อ
1. ขั้นสร้างความรู้สึก ประสบการณ์ กลุ่มใหญ่ เวลา 5 นาที	1. ผู้นำกลุ่มกล่าวถึงเรื่ององค์ประกอบของสังคม	
2. ขั้นจัดระเบียบความคิด สะท้อนความคิด / อภิปราย กลุ่ม 5 – 6 คน เวลา 10 นาที ความคิดรวบยอด กลุ่มใหญ่ เวลา 10 นาที สะท้อนความคิด / อภิปราย กลุ่ม 5 – 6 คน เวลา 10 นาที ความคิดรวบยอด กลุ่มใหญ่ เวลา 5 นาที	2. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กัน พูดคุยถึงสภาพสังคมที่ดีตามใบชี้แจงลง ในใบกิจกรรม 1 3. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมารายงานผลงานกลุ่ม 4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มพูดคุยถึงสภาพสังคม ที่เป็นปัญหา ตามใบกิจกรรม 2 5. สุ่มตัวแทนกลุ่มประมาณ 2 – 3 กลุ่ม มา เสนอผลการพูดคุยกันและให้กลุ่มที่มี ความคิดเห็นแตกต่างมานำเสนอเพิ่มเติม	- ใบชี้แจง - ใบกิจกรรม 1 - ดินสอ / ปากกา
ประยุกต์แนวคิด กลุ่ม 2 คน เวลา 5 นาที	6. ผู้นำกลุ่มสรุปสภาพสังคมตามความจริง 7. ให้นักเรียนจับคู่เขียนสังคมที่พึงปรารถนา ตามใบกิจกรรม 3	- ใบกิจกรรม 2 - ใบกิจกรรม 3

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

1. ผู้นำกลุ่มกล่าวนำถึงเรื่อง องค์ประกอบของสังคม ประกอบด้วยสถาบันทางสังคมหลายสถาบัน เช่น สถาบันครอบครัว สถาบันการเมือง สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นต้น
2. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ เท่า ๆ กัน ให้ทำงานตามใบชี้แจง และเขียนบรรยายลงในใบกิจกรรม 1
3. สุ่มตัวแทนกลุ่มประมาณ 2 – 3 กลุ่ม ออกมารายงานผลงานกลุ่ม และให้กลุ่มที่มีความคิดเห็นแตกต่างนำเสนอเพิ่มเติม
4. ให้นักเรียนร่วมกันพูดคุยแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เป็นปัญหาตามใบกิจกรรม 2
5. สุ่มนักเรียนประมาณ 2 – 3 กลุ่ม มานำเสนอผลการพูดคุยและให้กลุ่มที่มีความคิดเห็นแตกต่างนำเสนอเพิ่มเติม
6. ผู้นำกลุ่มสรุปสภาพสังคมตามความเป็นจริง โดยการหยิบสถานการณ์ในปัจจุบันมาประกอบ เช่น ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาสังคม และปัญหาการเมือง
7. ให้นักเรียนจับคู่กันเขียนบรรยาย สังคมที่พึงปรารถนา ตามความคิดเห็น หรือความต้องการของนักเรียนตามใบกิจกรรม 3
8. ปิดกลุ่ม

สื่อการจัดกิจกรรม

1. ใบกิจกรรม 1, 2, 3
2. ดินสอ / ปากกา
3. ใบชี้แจง

การประเมินผล

1. ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน
2. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้จัดกิจกรรม

ในขั้นตอนที่ 7 ผู้จัดกิจกรรม ควรจะมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาสังคม และปัญหาการเมืองในปัจจุบันก่อนจะทำกิจกรรม

ใบชี้แจง**(แผนการจัดกิจกรรมที่ 2 เรื่อง “สังคมในฝัน”)**

คำแนะนำ : แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 5 – 6 คน มอบหมายประเด็นให้พูดคุยกัน

กลุ่มที่ 1 : ให้เขียนบรรยายถึงสภาพสังคมที่ดี ตามประสบการณ์ของนักเรียนในกลุ่มแต่ละคน

กลุ่มที่ 2 : ให้เขียนบรรยายถึง สภาพสังคมที่เป็นปัญหาตามประสบการณ์ของนักเรียนแต่ละคน

ใบกิจกรรม 1**(แผนการจัดกิจกรรมที่ 2 เรื่อง “สังคมในฝัน”)**

ให้เขียนบรรยายถึงสภาพสังคมที่ดีตามประสบการณ์ของนักเรียนในกลุ่มแต่ละคน (ใช้เวลา 10 นาที)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กลุ่ม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ใบกิจกรรม 2**(แผนการจัดกิจกรรมที่ 2 เรื่อง “สังคมในฝัน”)**

ให้เขียนบรรยายสภาพสังคมที่เป็นปัญหาตามประสบการณ์ของนักเรียนแต่ละคน (ใช้เวลา 10 นาที)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กลุ่ม

ใบกิจกรรม 3**(แผนการจัดกิจกรรมที่ 2 เรื่อง “สังคมในฝัน”)**

ให้นักเรียนจับคู่เขียนสังคมที่พึงปรารถนา มีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

ชื่อ.....สกุล.....

กิจกรรมที่ 3

ไร้ปัญหาถ้าแก้เป็น ชุดที่ 1

จุดประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนสามารถอธิบายขั้นตอนการแก้ปัญหาและสามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับสารเสพติด จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้เหมาะสม

เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

สาระสำคัญ

สถานการณ์ที่เอื้ออำนวยให้นักเรียนเกี่ยวข้องกับสารเสพติดมีหลายสถานการณ์ ได้แก่ ความอยากรลอง อยากมีเพื่อนและความผิดหวังของตัวนักเรียนเอง ตลอดจนสภาพครอบครัว สถานศึกษาและชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่ การป้องกันให้ตนอยู่ห่างไกลจากสารเสพติดนั้นนักเรียนควรมี ความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการแก้ปัญหาที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อจะนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้

กิจกรรมการเรียนรู้

องค์ประกอบ / กลุ่ม / เวลา	กิจกรรม	เนื้อหา / สื่อ
1. ขั้นรู้ชัดเห็นจริง ความคิดรวบยอด กลุ่มใหญ่ เวลา 20 นาที ประสบการณ์ สะท้อนความคิดและอภิปราย กลุ่ม 5 คน เวลา 15 นาที ความคิดรวบยอด กลุ่มใหญ่ เวลา 15 นาที	1. ร่วมกันอภิปรายถึงสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันที่จะนำไปสู่การเกี่ยวข้องกับสารเสพติด 2. แนะนำขั้นตอนการแก้ปัญหาตามใบความรู้ 3. คู่มนักเรียน 1 คน อ่านกรณีศึกษา 4. สมาชิกกลุ่มร่วมกันทำกิจกรรมตามใบกิจกรรม 1 5. กลุ่มนำเสนอผลการแก้ปัญหาจากกรณีศึกษา	- ใบความรู้ - กรณีศึกษา - ใบกิจกรรม 1 - ดินสอ / ปากกา
2. ขั้นลงมือกระทำ ประยุกต์แนวคิด กลุ่ม 5 คน เวลา 15 นาที ความคิดรวบยอด กลุ่มใหญ่ 20 นาที	6. ร่วมกันอภิปรายและสรุปแนวทางแก้ปัญหา 7. สมาชิกกลุ่ม ร่วมกันแก้ปัญหาจากกรณีศึกษาตามใบกิจกรรมที่ 2 8. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลการแก้ปัญหาจากกรณีศึกษา แล้วร่วมกันอภิปรายและสรุปแนวทางแก้ปัญหาที่เหมาะสมกับกรณีศึกษา	- ใบกิจกรรมที่ 2 - ดินสอ / ปากกา

ขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรม

1. ร่วมกันอภิปรายถึงสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันที่จะนำไปสู่การเกี่ยวข้องกับสารเสพติด และแนะนำขั้นตอนการแก้ปัญหาตามใบความรู้
2. ให้นักเรียน 1 คน อ่านกรณีศึกษา
3. แบ่งกลุ่มนักเรียน 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ร่วมกันแก้ปัญหาจากกรณีศึกษา ตามใบกิจกรรมที่ 1
4. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลการแก้ปัญหาจากกรณีศึกษา แล้วร่วมกันอภิปรายและสรุปแนวทางแก้ปัญหาที่เหมาะสมกับกรณีศึกษา
5. แบ่งกลุ่มนักเรียน 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ร่วมกันแก้ปัญหาจากกรณีศึกษา ตามใบกิจกรรมที่ 2
6. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลการแก้ปัญหาจากกรณีศึกษา แล้วร่วมกันอภิปรายและสรุปแนวทางแก้ปัญหาที่เหมาะสมกับกรณีศึกษา

สื่อการจัดกิจกรรม

1. ใบกิจกรรม 1, 2
2. ดินสอ / ปากกา
3. ใบชี้แจง

การประเมินผล

1. ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน
2. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ใบความรู้

ไว้ปัญหาถ้าแก้เป็น

ขั้นตอนการแก้ปัญหาเกี่ยวกับสารเสพติด

ขั้นที่ 1 ระบุปัญหาและสาเหตุ

เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่อาจทำให้เราเกี่ยวข้องกับสารเสพติดนั้น สิ่งแรกที่ต้องทำคือต้องระบุปัญหาให้ได้ว่าสิ่งใดที่จะทำให้เราเกี่ยวข้องกับสารเสพติดโดยตรง และสิ่งใดเป็นสาเหตุของปัญหานั้น

ขั้นที่ 2 ระบุทางเลือกในการแก้ปัญหา

เมื่อทราบแล้วว่าสิ่งใดเป็นปัญหาทำให้เราเกี่ยวข้องกับสารเสพติดโดยตรง ขั้นต่อไปคือการระบุทางเลือกในการแก้ปัญหา เช่น ถูกเพื่อนชักชวนให้เสพยาเสพติด ทางเลือก คือ ลองหรือไม่ลองเสพยาเป็นต้น

เมื่อเรากำหนดทางเลือกได้แล้ว เราต้องคิดต่อไปว่าแต่ละทางเลือกจะเกิดผลดี ผลเสียต่อตัวเราอย่างไร การวิเคราะห์ผลดี ผลเสียของทางเลือกต้องมีข้อมูลประกอบการคิดวิเคราะห์ ข้อมูลดังกล่าวหาได้จากตัวเราเอง เช่น ความชอบ ความสนใจ ความสามารถเฉพาะตัว เป็นต้น แต่ข้อมูลบางอย่างเราหาได้จากแหล่งอื่น ๆ เช่น สอบถามจากผู้ใหญ่ อ่านหนังสือ ค้นหาจากอินเทอร์เน็ต เป็นต้น การหาข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ทางเลือกเป็นเรื่องที่ต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ เราควรหาข้อมูลจากแหล่งที่เหมาะสม และควรมีข้อมูลมากพอ เช่น ถ้าเป็นปัญหาเรื่องการเรียนต่อหาข้อมูลได้จากเอกสารในห้องแนะแนว หรือสอบถามจากครูแนะแนวหรือรุ่นพี่ ถ้าเป็นปัญหาเกี่ยวกับสารเสพติดควรปรึกษาพ่อแม่ หรือครูอาจารย์เป็นต้น

ขั้นที่ 3 ตัดสินใจแก้ปัญหาจากทางเลือกที่กำหนด

หลักในการตัดสินใจแก้ปัญหาที่ดี ควรเลือกทางเลือกที่เป็นประโยชน์หรือเป็นผลดีต่อตนเองมากที่สุด มีผลเสียน้อยที่สุด หรือสามารถแก้ไขข้อเสียจากการตัดสินใจนั้นได้

ใบกิจกรรม 1

กิจกรรมไร้ปัญหาถ้าเป็น 1

คำชี้แจง

ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์กรณีศึกษาดังต่อไปนี้ แล้วอภิปรายตามหัวข้อที่กำหนดให้

กรณีศึกษา

เอเรียนอยู่ในระดับ ปวช. 1 เป็นเด็กที่ตั้งใจเรียนและทำงานส่งครูตามเวลาเสมอ แต่ช่วงนี้มีรายงานหลายวิชาที่ต้องทำ เอจึงพยายามแบ่งเวลาเพื่อทำรายงานให้เสร็จทันเวลา ในขณะนั้นเพื่อนคนหนึ่งบอกเอว่ามียานิคใหม่ที่กินแล้วทำให้ขยัน ทำงานได้นานโดยไม่ง่วง เขาซื้อมาเผื่อเอด้วย 1 เม็ด ถ้าเอต้องการจะแบ่งขายให้

เมื่ออ่านกรณีศึกษาแล้ว ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้

1. นักเรียนคิดว่าอะไรคือปัญหาที่จะทำให้เอต้องเกี่ยวข้องกับสารเสพติดโดยตรง
2. นักเรียนคิดว่าอะไรคือสาเหตุของปัญหาในข้อ 1.
3. จากปัญหาใน ข้อ 1. นักเรียนคิดว่าจะมีทางเลือกในการแก้ปัญหาก็วิธี อะไรบ้าง
4. นักเรียนคิดว่าทางเลือกแต่ละทางจากข้อ 4. มีผลดีและผลเสียต่อตัวเออย่างไร
5. จากทางเลือกในข้อ 4. เอควรตัดสินใจเลือกทางเลือกใด เพราะเหตุใด

ใบกิจกรรมที่ 2

กิจกรรมใ้ปัญหาถ้าแก้เป็น 1

คำชี้แจง

ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์กรณีศึกษาดังต่อไปนี้ แล้วอภิปรายตามหัวข้อที่กำหนดให้

กรณีศึกษา

โอ้เรียนอยู่ในระดับ ปวช. 1 ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่มีชื่อเสียง นักเรียนในโรงเรียนนี้ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะดี มีเสื้อผ้า เครื่องใช้ ราคาแพง และมีโทรศัพท์มือถือรุ่นใหม่ ๆ ใช้กัน ครอบครัวของโอ้มีฐานะปานกลาง โอ้มีข้าวของเครื่องใช้ครบไม่ขาดแคลน แต่ราคาไม่แพง ไม่ทันสมัยเท่าของเพื่อน โอ้มีเพื่อนคนหนึ่งที่มีฐานะปานกลางเช่นกัน แต่ระยะนี้เขามีของใช้ราคาแพงและซื้อโทรศัพท์มือถือรุ่นใหม่ใช้ วันหนึ่งเพื่อนคนนั้นชวนให้ไปเป็นเพื่อนเพื่อซื้อยาบ้า โดยจะให้ค่าตอบแทนเป็นยาบ้า จำนวน 5 เม็ด และเพื่อนยังแนะนำให้โอ้เอาไปขายต่อเพื่อจะได้มีเงินซื้อของใช้แพง ๆ เหมือนเพื่อนคนอื่น

เมื่ออ่านกรณีศึกษาแล้ว ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้

1. นักเรียนคิดว่าอะไรคือปัญหาที่จะทำให้โอ้ต้องเกี่ยวข้องกับสารเสพติดโดยตรง
2. นักเรียนคิดว่าอะไรคือสาเหตุของปัญหาในข้อ 1.
3. จากปัญหาใน ข้อ 1. นักเรียนคิดว่าจะมีทางเลือกในการแก้ปัญหาที่วิธี อะไรบ้าง
4. นักเรียนคิดว่าทางเลือกแต่ละทางจากข้อ 4. มีผลดีและผลเสียต่อตัวโอ้อย่างไร
5. จากทางเลือกในข้อ 4. โอ้ควรตัดสินใจเลือกทางเลือกใด เพราะเหตุใด

กิจกรรมครั้งที่ 4

ไร้ปัญหาถ้าแก้เป็น ชุดที่ 2

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายขั้นตอนการแก้ปัญหาและสามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับสารเสพติดจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้เหมาะสม

เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

สาระสำคัญ

สถานการณ์ที่เอื้ออำนวยให้นักเรียนเกี่ยวข้องกับสารเสพติดมีหลายสถานการณ์ ได้แก่ ความอยากรลอง อยากมีเพื่อนและความคาดหวังของตัวนักเรียนเอง ตลอดจนสภาพครอบครัว สถานศึกษา และชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่ การป้องกันให้ตนอยู่ห่างไกลจากสารเสพติดนั้นนักเรียนควรมีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการแก้ปัญหาที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อจะนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้

กิจกรรมการเรียนรู้

องค์ประกอบ / กลุ่ม / เวลา	กิจกรรม	เนื้อหา / สื่อ
1. ขั้นรู้ชัดเห็นจริง ความคิดรวบยอด กลุ่มใหญ่ เวลา 20 นาที ประสบการณ์ สะท้อนความคิดและอภิปราย กลุ่ม 5 คน เวลา 15 นาที ความคิดรวบยอด กลุ่มใหญ่ เวลา 15 นาที	1. ร่วมกันอภิปรายถึงการแก้ปัญหาเกี่ยวกับสารเสพติดในกิจกรรม ไร้ปัญหาถ้าแก้เป็น 1 2. ทบทวนขั้นตอนการแก้ปัญหาตามใบความรู้ 3. คู่เมื่อนักเรียน 1 คน อ่านกรณีศึกษา 4. สมาชิกกลุ่มร่วมกันทำกิจกรรมตามใบกิจกรรม 1 5. กลุ่มนำเสนอผลการแก้ปัญหาจากกรณีศึกษา	- ใบความรู้ - กรณีศึกษา - ใบกิจกรรม 1 - ดินสอ / ปากกา
2. ขั้นลงมือกระทำ ประยุกต์แนวคิด กลุ่ม 5 คน เวลา 15 นาที ความคิดรวบยอด กลุ่มใหญ่ 20 นาที	6. ร่วมกันอภิปรายและสรุปแนวทางแก้ปัญหา 7. สมาชิกกลุ่ม ร่วมกันแก้ปัญหาจากกรณีศึกษา ตามใบกิจกรรมที่ 2 8. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลการแก้ปัญหาจากกรณีศึกษา แล้วร่วมกันอภิปรายและสรุปแนวทางแก้ปัญหาที่เหมาะสมกับกรณีศึกษา	- ใบกิจกรรมที่ 2 - ดินสอ / ปากกา

ขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรม

1. ร่วมกันอภิปรายถึงการแก้ปัญหาเกี่ยวกับสารเสพติดในกิจกรรม ไร่ปัญหาถ้าแก้เป็น 1 และ ทบทวนขั้นตอนการแก้ปัญหาตามใบความรู้
2. ให้นักเรียน 1 คน อ่านกรณีศึกษา
3. แบ่งกลุ่มนักเรียน 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ร่วมกันแก้ปัญหาจากกรณีศึกษา ตามใบกิจกรรมที่ 1
4. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลการแก้ปัญหาจากกรณีศึกษา แล้วร่วมกันอภิปรายและสรุปแนว ทางแก้ปัญหาที่เหมาะสมกับกรณีศึกษา
5. แบ่งกลุ่มนักเรียน 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ร่วมกันแก้ปัญหาจากกรณีศึกษา ตามใบกิจกรรมที่ 2
6. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลการแก้ปัญหาจากกรณีศึกษา แล้วร่วมกันอภิปรายและสรุปแนว ทางแก้ปัญหาที่เหมาะสมกับกรณีศึกษา

สื่อการจัดกิจกรรม

1. ใบกิจกรรม 1, 2
2. ดินสอ / ปากกา
3. ใบชี้แจง

การประเมินผล

1. ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน
2. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

ใบกิจกรรมที่ 1

กิจกรรมไร้ปัญหาถ้าเป็น 2

คำชี้แจง

ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์กรณีศึกษาดังต่อไปนี้ แล้วอภิปรายตามหัวข้อที่กำหนดให้

กรณีศึกษา

อันเรียนอยู่ในระดับ ปวช. 1 เขาเพิ่งย้ายมาเรียนในโรงเรียนแห่งนี้ได้ไม่นาน โดยมาพักอยู่หอพัก โรงเรียนแห่งนี้ตั้งอยู่ในเขตชุมชนที่สถานเริงรมย์อยู่มากมาย บางแห่งลักลอบเปิดให้นักเรียนเข้าไปใช้บริการอย่างผิดกฎหมาย วันหนึ่งมีเพื่อนกลุ่มหนึ่งชักชวนให้อันไปเที่ยวสถานเริงรมย์ด้วยกัน เพื่อเป็นการกระชับมิตร อันรู้ว่าสถานเริงรมย์แห่งนั้นมีการใช้สารเสพติดกันมาก และระยะนี้มีข่าวตรวจสอบสถานเริงรมย์เพื่อจัดระเบียบสังคม แต่อันก็ยังเกรงใจเพื่อนอยู่ดี

เมื่ออ่านกรณีศึกษาแล้ว ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้

1. นักเรียนคิดว่าอะไรคือปัญหาที่จะทำให้อันต้องเกี่ยวข้องกับสารเสพติดโดยตรง
2. นักเรียนคิดว่าอะไรคือสาเหตุของปัญหาในข้อ 1.
3. จากปัญหาใน ข้อ 1. นักเรียนคิดว่าจะมีทางเลือกในการแก้ปัญหาที่วิธี อะไรบ้าง
4. นักเรียนคิดว่าทางเลือกแต่ละทางจากข้อ 4. มีผลดีและผลเสียต่อตัวอันอย่างไร
5. จากทางเลือกในข้อ 4. อันควรตัดสินใจเลือกทางเลือกใด เพราะเหตุใด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ใบกิจกรรมที่ 2

กิจกรรมไร้ปัญหาถ้าเป็น 2

คำชี้แจง

ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์กรณีศึกษาดังต่อไปนี้ แล้วอภิปรายตามหัวข้อที่กำหนดให้

กรณีศึกษา

ไอค์เป็นนักกีฬาออลเลย์บอลตั้งแต่เรียนชั้น ม.1-ม.3 ปีนี้เขาเพิ่งเข้าเรียนในระดับ ปวช. และได้ตั้งความหวังไว้ว่าจะได้รับคัดเลือกเป็นนักกีฬาออลเลย์บอลของโรงเรียน แต่แล้วเขาก็ต้องผิดหวังเพราะไม่สามารถเข้ากับเพื่อนร่วมทีมได้จึงไม่ได้รับคัดเลือก ไอค์รู้สึกเสียใจมากและโกรธครูที่ไม่เลือกเขาเข้าร่วมทีม ขณะนั้นมีเพื่อนคนหนึ่งแนะนำให้ไอค์ใช้ยาบ้า เพราะเวลาเสพจะรู้สึกสบายและซ้อมกีฬาได้นาน แรงไม่ตก

เมื่ออ่านกรณีศึกษาแล้ว ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้

1. นักเรียนคิดว่าอะไรคือปัญหาที่จะทำให้ ไอค์ต้องเกี่ยวข้องกับสารเสพติดโดยตรง
2. นักเรียนคิดว่าอะไรคือสาเหตุของปัญหาในข้อ 1.
3. จากปัญหาใน ข้อ 1. นักเรียนคิดว่าจะมีทางเลือกในการแก้ปัญหาที่วิธี อะไรบ้าง
4. นักเรียนคิดว่าทางเลือกแต่ละทางจากข้อ 4. มีผลดีและผลเสียต่อตัว ไอค์อย่างไร
5. จากทางเลือกในข้อ 4. ไอค์ควรตัดสินใจเลือกทางเลือกใด เพราะเหตุใด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

กิจกรรมครั้งที่ 5

ปฏิเสธร้อยละไม่เสียเพื่อน ชุดที่ 1

จุดประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนสามารถอธิบายขั้นตอนการปฏิเสธร้อยละ และสามารถปฏิเสธร้อยละได้อย่างเหมาะสมเมื่อถูกชักชวนให้เกี่ยวข้องกับสารเสพติด

เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

สาระสำคัญ

เพื่อนเป็นบุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อวัยรุ่นอย่างมาก รวมทั้งการชักชวนให้เกี่ยวข้องกับสารเสพติด ดังนั้น นักเรียนควรรู้จักวิธีการปฏิเสธร้อยละที่เหมาะสม เพื่อป้องกันให้นักเรียนห่างไกลจากสารเสพติด โดยไม่มีผลกระทบต่อสัมพันธภาพในกลุ่มเพื่อน

กิจกรรมการเรียนรู้

องค์ประกอบ / กลุ่ม / เวลา	กิจกรรม	เนื้อหา / สื่อ
1. ขั้นรู้ชัดเห็นจริง ความคิดรวบยอด กลุ่มใหญ่ เวลา 20 นาที ประสบการณ์ สะท้อนความคิดและอภิปราย กลุ่ม 5 คน เวลา 15 นาที ความคิดรวบยอด กลุ่มใหญ่ เวลา 15 นาที	1. ร่วมกันอภิปรายถึงความสำคัญ ผลดี และผลเสียของการปฏิเสธร้อยละเมื่อถูกชักชวน 2. ร่วมกันอภิปรายรูปแบบการชักชวนให้เกี่ยวข้องกับสารเสพติด และการปฏิเสธร้อยละอย่างเหมาะสมตามใบความรู้ 3. ขออาสาสมัครนักเรียนแสดงบทบาทสมมติตามบทสนทนา 4. สมาชิกกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์บทสนทนา ตามใบกิจกรรมที่ 1 5. กลุ่มนำเสนอผลการวิเคราะห์บทสนทนา แล้วร่วมกันอภิปรายและสรุปแนวทางปฏิเสธร้อยละที่เหมาะสม	- ใบความรู้ - ใบกิจกรรม 1 - ดินสอ / ปากกา
2. ขั้นลงมือกระทำ ประยุกต์แนวคิด กลุ่ม 5 คน เวลา 15 นาที ความคิดรวบยอด กลุ่มใหญ่ 20 นาที	6. แบ่งกลุ่มนักเรียน 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ร่วมกันคิดบทสนทนาเพื่อปฏิเสธร้อยละ ตามใบกิจกรรมที่ 2 7. สมาชิกกลุ่ม ร่วมกันแก้ปัญหาจากกรณีศึกษาตามใบกิจกรรมที่ 2 8. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานของกลุ่มด้วยการแสดงบทบาทสมมติ แล้วร่วมกันอภิปรายและสรุปแนวทางปฏิเสธร้อยละที่เหมาะสม	- ใบกิจกรรมที่ 2 - ดินสอ / ปากกา

ขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรม

1. ร่วมกันอภิปรายถึงความสำคัญ ผลดี และผลเสียของการปฏิเสธเมื่อถูกชักชวนรวมทั้งรูปแบบการชักชวนให้เกี่ยวข้องกับสารเสพติด และการปฏิเสธอย่างเหมาะสมตามใบความรู้
2. ขอบอาสาสมัครนักเรียนแสดงบทบาทสมมติตามบทสนทนา
3. แบ่งกลุ่มนักเรียน 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ร่วมกันวิเคราะห์บทสนทนา ตามใบกิจกรรมที่ 1
4. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลการวิเคราะห์บทสนทนา แล้วร่วมกันอภิปรายและสรุป

แนวทางปฏิเสธที่เหมาะสม

5. แบ่งกลุ่มนักเรียน 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ร่วมกันคิดบทสนทนาเพื่อปฏิเสธ ตามใบกิจกรรมที่ 2
6. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานของกลุ่มด้วยการแสดงบทบาทสมมติ แล้วร่วมกันอภิปรายและสรุปแนวทางปฏิเสธที่เหมาะสม

สื่อการจัดกิจกรรม

1. ใบกิจกรรม 1, 2
2. ดินสอ / ปากกา
3. ใบชี้แจง

การประเมินผล

1. ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน
2. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ใบความรู้

ปฏิเสธอย่างไร ไม่เสียเพื่อน

การชักชวนให้วัยรุ่นเกี่ยวข้องกับสารเสพติด

ผู้ที่ชักชวนให้วัยรุ่นเกี่ยวข้องกับสารเสพติดและมีอิทธิพลต่อวัยรุ่นมากที่สุด คือ เพื่อน นอกนั้นเป็นบุคคลใกล้ชิดอื่น ๆ เช่น รุ่นพี่ ญาติ พี่ น้อง เป็นต้น วัยรุ่นที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดส่วนใหญ่ถูกชักชวนให้ร่วมเสพก่อนหลังจากนั้นอาจชักชวนให้จำหน่าย นอกนั้นอาจชักชวนให้ไปเป็นเพื่อนซื้อสารเสพติด หรือชักชวนไปเที่ยวสถานเริงรมย์หรืองานสังสรรค์ที่มีการเสพสารเสพติด การไปสถานที่เหล่านี้ถึงแม้จะไม่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดโดยตรงแต่มีความเสี่ยงต่อการเกี่ยวข้องกับสารเสพติดได้ง่าย การชักชวนมีหลายรูปแบบ หลายวิธีการ นักเรียนควรทราบว่าผู้ชวนใช้คำพูดอย่างไรในการชักชวน และควรปฏิเสธอย่างไรจึงจะเหมาะสม นอกจากนี้ควรมีการฝึกซ้อมการปฏิเสธไว้ล่วงหน้า เมื่อพบกับเหตุการณ์จริงจะสามารถปฏิเสธอย่างได้ผล

รูปแบบการชักชวนและการปฏิเสธที่เหมาะสม แบ่งเป็น 3 กรณี ดังนี้

1. การชักชวนด้วยการแสดงน้ำใจ การปฏิเสธที่เหมาะสมควรปฏิเสธอย่างสุภาพโดยบอกความรู้สึกประกอบเหตุผล หากการปฏิเสธไม่สำเร็จหรือยังถูกเข้าชี้ควรผัดผ่อนหรือต่อรอง แล้วเลี่ยงจากสถานการณ์นั้น

2. การชักชวนด้วยการขบประมาทหรือท้าทาย การปฏิเสธที่เหมาะสมควรปฏิเสธอย่างหนักแน่น โดยบอกความรู้สึกประกอบเหตุผล หากไม่ได้ผลให้ปฏิเสธซ้ำ แล้วจึงเลี่ยงจากสถานการณ์นั้นโดยไม่ต่อรองหรือผัดผ่อน

3. การชักชวนด้วยการยื่นคำขาดแบบตัดญาติขาดมิตรหรือบอกเลิกคบ การปฏิเสธที่เหมาะสมควรปฏิเสธอย่างหนักแน่น โดยบอกความรู้สึกประกอบเหตุผล ไม่ต่อรองหรือผัดผ่อน และเลี่ยงจากสถานการณ์นั้น

ตัวอย่างการชักชวนและการปฏิเสธ

การชักชวน	การปฏิเสธ	ถ้าการปฏิเสธไม่ได้ผล
แบบแสดงน้ำใจ - มันดีจริง ๆ ไม่รักไม่ชวนนะ - เรารักนายนะ ถึงอยากให้ลองของดี - ของดีมีน้อยนะ นี่เก็บไว้ให้นายคนเดียวเลย	ปฏิเสธอย่างสุภาพโดยบอกความรู้สึกประกอบเหตุผล - ไม่ดีกว่า ขอบใจนะที่ชวน แต่เราคงไม่สบายใจที่ทำแบบนี้ - ฉันรู้ว่านายรักฉัน แต่ฉันไม่อยากรุ่งเกี่ยวกับมันจริง ๆ - ขอบใจที่คิดถึงเรา แต่เราไม่ชอบทำแบบนี้จริง ๆ นายคงไม่ว่านะ	คัดค้าน ต่อรอง เลี่ยงจากสถานการณ์ - วันนี้คงต้องขอตัวก่อนนะ เอาไว้พรุ่งนี้ค่อยคุยกันใหม่ ไปหละ - เราไปเล่นเกมส์กันดีกว่า นะเพิ่งได้มาใหม่ ถ้านายไม่เล่นเราขอตัวก่อนนะ เราอยากเล่นเกมส์ ไปหละ - เราไปหาอย่างอื่นทำดีกว่า นะ น่าสนุกกว่านี้ตั้งเยอะ แต่ถ้านายไม่สะดวกเอาไว้ค่อยคุยกันใหม่ก็แล้วกันนะ ไปหละ
สบประมาท ทำทนาย - น้ำหน้าอย่างเธอไม่มีวันได้ลองของดีอย่างนี้หรอก ดีแค่ไหนแล้วที่ฉันมีให้ลอง - ถ้าเป็นลูกผู้ชายก็ต้องกล้าลอง - ถ้าแน่จริงก็ต้องลองทำดู	ปฏิเสธอย่างหนักแน่นโดยบอกความรู้สึกประกอบเหตุผล - ถ้าเธอคิดอย่างนั้นฉันก็เสียใจ แต่ฉันไม่ลองจริงๆ - เราไม่ลองดีกว่า เราว่าลูกผู้ชายไม่จำเป็นต้องพิสูจน์ด้วยวิธีนี้ นายว่าจริงไหม - นายพูดอย่างนี้เราก็รู้สึกอึดอัดใจ แต่เราไม่ลองหรอกนะ	ปฏิเสธซ้ำเลียงจากสถานการณ์ - ฉันลองไม่ได้จริง ๆ หวังว่าเธอคงเข้าใจ ฉันขอตัวนะ - ไม่หละ งานนี้คงต้องขอตัวจริง ๆ ไปนะ - ไม่ดีกว่า คงไม่ว่างกันนะ ฉันไปก่อนหละ

การชักชวน	การปฏิเสธ
ยื่นคำขาด บอกเลิกคบ - ถ้านายไม่ลองก็ไม่ใช่พวกเรา - ครั้งนี้ไม่เอาก็ไม่ต้องมาพูดกันอีก	ปฏิเสธอย่างหนักแน่นโดยบอกความรู้สึกประกอบเหตุผล เสียงออกจากสถานการณ์ - ไม่ดีกว่า ไม่ใช่ไม่รักพวกนายนะ แต่เราไม่ชอบทำแบบนี้ มันไม่ดีกับพวกเราเลย นายคงเข้าใจเรานะ ขอตัวก่อนล่ะ - เราหวังว่านายคงไม่ทำอย่างนั้นนะ งานนี้เราขอตัว ขอโทษจริงๆ ไปก่อนนะ

ใบกิจกรรม 1

ปฏิบัติอย่างไรไม่เสียเพื่อน 1

คำชี้แจง

ให้นักเรียนระบุรูปแบบการชักชวนโดยการขีดเส้นใต้ และปฏิบัติระชักชวนดังกล่าวอย่างเหมาะสม

- 1) คนชวน : นี่พวกเรา วันนี้มีของใหม่ให้ลอง มีมาเพื่อทุกคนเลยนะ มีให้เธอด้วย
รูปแบบการชักชวน

แสดงน้ำใจ สบประมาท ทำท่าย ยืนคำขาด เลิกคบ

คนถูกชวน

จะปฏิเสธว่า :

.....

.....

.....

.....

ถ้าปฏิเสธไม่สำเร็จ

จะปฏิเสธว่า

.....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

2) คนชวน : เฮียป๋อง วันนี้ถ้าไม่ลองไม่ต้องมาเรียกข้าว่าเพื่อน

รูปแบบการชักชวน

แสดงน้ำใจ

สบประมาท ทำท่าย

ยื่นคำขาด เลิกคบ

คนถูกชวน

จะปฏิเสธว่า :

.....

.....

.....

.....

ถ้าปฏิเสธไม่สำเร็จ

จะปฏิเสธว่า :

.....

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

3) คนชวน : คินนี้พวกเราจะไปเที่ยวกัน เห็นว่าจะมีอะไรให้ลองเป็นพิเศษด้วย คราวนี้เธอคงไม่ปฏิเสธใช่ไหม ไม่นั่นทุกคนคงว่าเธอเป็นลูกแห่ง คนจ๊กแล้ว

รูปแบบการชักชวน

แสดงน้ำใจ

สบประมาท ทำทนาย

ยื่นคำขาด เลิกคบ

คนถูกชวน

จะปฏิเสธว่า :

.....

.....

.....

ถ้าปฏิเสธไม่สำเร็จ

จะปฏิเสธว่า :

.....

.....

.....

ใบกิจกรรม 2

ปฏิบัติอย่างไรไม่เสียเพื่อน 1

คำชี้แจง

ให้นักเรียนระบุรูปแบบการชักชวนโดยการขีดเส้นใต้ และปฏิบัติชักชวนดังกล่าวอย่างเหมาะสม

- 1) คนชวน : เมื่อแกจริง ๆ ชวนเมื่อไหร่ก็ไม่ยอมลงชักก็ทำไมจี้ลาคันกนะ

รูปแบบการชักชวน

แสดงน้ำใจ

สบประมาท ทำท่าย

ยื่นคำขาด เลิกคบ

คนถูกชวน

จะปฏิบัติว่า :

.....

.....

.....

.....

ถ้าปฏิบัติไม่สำเร็จ

จะปฏิบัติว่า :

.....

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

2) คนชวน : นีบูห์รื่นอกของดี ไม่เหินหรือก ลองหน่อยแล้วจะดีใจ

รูปแบบการชักชวน

แสดงน้ำใจ

สปรมาท ทำทาย

ยื่นคำขาด เลิกคบ

คนถูกชวน

จะปฏิเสธว่า :

.....

.....

.....

ถ้าปฏิเสธไม่สำเร็จ

จะปฏิเสธว่า :

.....

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

3) คนชวน : เพื่อนกันเค้าไม่ทิ้งกันหรอก ถ้านายไม่ลองก็ไม่ต้องมาคบพวกเรา

รูปแบบการชักชวน

แสดงน้ำใจ สบประมาท ทำท่าย ยื่นคำขาด เลิกคบ

คนถูกชวน

จะปฏิเสธว่า :

.....

.....

.....

ถ้าปฏิเสธไม่สำเร็จ

จะปฏิเสธว่า :

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมครั้งที่ 6

ปฏิบัติอย่างไรไม่เสียเพื่อน ชุดที่ 2

จุดประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนสามารถอธิบายขั้นตอนการปฏิเสธและสามารถปฏิเสธได้อย่างเหมาะสมเมื่อถูกชักชวนให้เกี่ยวข้องกับสารเสพติด

เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

สาระสำคัญ

เพื่อนเป็นบุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อวัยรุ่นอย่างมาก รวมทั้งการชักชวนให้เกี่ยวข้องกับสารเสพติด ดังนั้น นักเรียนควรรู้จักวิธีการปฏิเสธที่เหมาะสม เพื่อป้องกันให้นักเรียนห่างไกลจากสารเสพติด โดยไม่มีผลกระทบต่อสัมพันธภาพในกลุ่มเพื่อน

กิจกรรมการเรียนรู้

องค์ประกอบ / กลุ่ม / เวลา	กิจกรรม	เนื้อหา / สื่อ
1. ขั้นรู้ชัดเห็นจริง ความคิดรวบยอด กลุ่มใหญ่ เวลา 20 นาที ประสบการณ์ สะท้อนความคิดและอภิปราย กลุ่ม 5 คน เวลา 15 นาที ความคิดรวบยอด กลุ่มใหญ่ เวลา 15 นาที	1. ทบทวนรูปแบบการชักชวนให้เกี่ยวข้องกับสารเสพติดและวิธีการปฏิเสธที่เหมาะสม 2. อภิปรายถึงบทบาทสมมุติการปฏิเสธในกิจกรรมปฏิเสธอย่างไรไม่เสียเพื่อน 1 3. ขออาสาสมัครนักเรียนแสดงบทบาทสมมุติตามบทสนทนา 4. สมาชิกกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์บทสนทนาตามใบกิจกรรมที่ 1 5. กลุ่มนำเสนอผลการวิเคราะห์บทสนทนาแล้วร่วมกันอภิปรายและสรุปแนวทางปฏิเสธที่เหมาะสม	- ใบความรู้ - ใบกิจกรรม 1 - ดินสอ / ปากกา
2. ขั้นลงมือกระทำ ประยุกต์แนวคิด กลุ่ม 5 คน เวลา 15 นาที ความคิดรวบยอด กลุ่มใหญ่ 20 นาที	6. แบ่งกลุ่มนักเรียน 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ร่วมกันคิดบทสนทนาเพื่อปฏิเสธ ตามใบกิจกรรมที่ 2 7. สมาชิกกลุ่ม ร่วมกันแก้ปัญหาจากกรณีศึกษา ตามใบกิจกรรมที่ 2 8. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานของกลุ่มด้วยการแสดงบทบาทสมมุติ แล้วร่วมกันอภิปรายและสรุปแนวทางปฏิเสธที่เหมาะสม	- ใบกิจกรรมที่ 2 - ดินสอ / ปากกา

ขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรม

1. ทบทวนรูปแบบการชักชวนให้เกี่ยวข้องกับสารเสพติดและวิธีการปฏิเสธที่เหมาะสม รวมทั้งอภิปรายถึงบทบาทสมมุติการปฏิเสธในกิจกรรมปฏิเสธอย่างไรไม่เสียเพื่อน 1
2. ขออาสาสมัครนักเรียนแสดงบทบาทสมมุติตามบทสนทนา
3. แบ่งกลุ่มนักเรียน 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ร่วมกันวิเคราะห์บทสนทนา ตามใบกิจกรรมที่ 1
4. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลการวิเคราะห์บทสนทนา แล้วร่วมกันอภิปรายและสรุป

แนวทางปฏิเสธที่เหมาะสม

5. แบ่งกลุ่มนักเรียน 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ร่วมกันคิดบทสนทนาเพื่อปฏิเสธ ตามใบกิจกรรมที่ 2
6. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานของกลุ่มด้วยการแสดงบทบาทสมมุติ แล้วร่วมกันอภิปราย

และสรุปแนวทางปฏิเสธที่เหมาะสม

สื่อการจัดกิจกรรม

1. ใบกิจกรรม 1, 2
4. ดินสอ / ปากกา
5. ใบชี้แจง

การประเมินผล

1. ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน
2. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ใบกิจกรรม 1

ปฏิบัติอย่างไรไม่เสียเพื่อน 2

คำชี้แจง

ให้นักเรียนระบุรูปแบบการชักชวนโดยการขีดเส้นใต้ และปฏิบัติการชักชวนดังกล่าวอย่างเหมาะสม

- 1) คนชวน : เธอรู้ไหม มีแต่คนโง่เท่านั้นที่ไม่ลอง เธอคงไม่อยากจะโง่ใช่ไหม

รูปแบบการชักชวน

แสดงน้ำใจ

สขประมาณ ทำทาย

ยื่นคำขาด เลิกคบ

คนถูกชวน

จะปฏิเสธว่า :

.....

.....

.....

.....

ถ้าปฏิเสธไม่สำเร็จ

จะปฏิเสธว่า :

.....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

- 2) คนชวน : คนเราคบกันก็ต้องจริงใจ ถ้านายไม่ลองแสดงว่านายไม่จริงใจกับเพื่อน ไม่ต้องมาพูด
มามองหน้ากันแล้ว

รูปแบบการชักชวน

แสดงน้ำใจ

สบประมาท ทำท่าย

ยื่นคำขาด เลิกคบ

คนถูกชวน

จะปฏิเสธว่า :

.....

.....

.....

ถ้าปฏิเสธไม่สำเร็จ

จะปฏิเสธว่า :

.....

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

3) คนชวน : นายลองไอ้หน้อยเถอะนะ จะได้สบายใจขึ้น

รูปแบบการชักชวน

แสดงน้ำใจ

สบประมาณ ทำทาย

ยื่นคำขาด เลิกคบ

คนถูกชวน

จะปฏิเสธว่า :

.....

.....

.....

ถ้าปฏิเสธไม่สำเร็จ

จะปฏิเสธว่า :

.....

.....

.....

.....

ใบกิจกรรม 2

ปฏิเสธอย่างไรไม่เสียเพื่อน 2

คำชี้แจง

ให้นักเรียนช่วยกันคิดบทละครที่มีการชักชวนให้เกี่ยวข้องกับสารเสพติดทั้งแบบแสดงน้ำใจ สบประมาณ ทำทาย และยื่นคำขาดเลิกคบ รวมทั้งการปฏิเสธที่เหมาะสม โดยกำหนดจำนวนตัวละคร เท่ากับจำนวนนักเรียนในกลุ่มนักเรียน และแสดงหน้าชั้นโดยใช้เวลาไม่เกิน 5 นาที

แบบสอบถามชุดที่ 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นการเก็บข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการศึกษาเพื่อพัฒนาความภาคภูมิใจในตนเองของวัยรุ่น เป็นการประเมินความรู้สึกบางประการที่นักเรียนมีต่อตนเอง ไม่มีคำตอบใดผิดหรือถูก คำตอบที่ดีที่สุดคือคำตอบที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน และการตอบครั้งนี้จะไม่เกิดผลกระทบใด ๆ ต่อนักเรียนทั้งสิ้น ขอให้นักเรียนตอบด้วยความจริงใจ
2. แบบสอบถามนี้มี 20 ข้อ ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของตนเองตามตัวอย่างการตอบ ดังนี้

ตัวอย่างการตอบ

ข้อความ	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของตนเอง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ฉันเป็นคนที่คุณให้ค่าเชื่อถือ	✓				

การทำเครื่องหมาย ✓ ตามตัวอย่าง หมายความว่านักเรียนรู้สึกว่าคุณเป็นคนที่คุณให้ค่าเชื่อถือมากที่สุด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ข้อความ	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของตนเอง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ฉันสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้ดีเท่าเทียมกับคนอื่น					
2. ฉันอยากเปลี่ยนแปลงตัวเองให้ดีขึ้นหลายอย่าง					
3. ฉันมีความรู้ดีกว่าตนเองไม่เก่ง					
4. ฉันสามารถตัดสินใจทำอะไรได้ด้วยตนเอง					
5. ฉันเคยหมดกำลังใจในการทำสิ่งต่าง ๆ หลายครั้ง					
6. บ่อยครั้งที่ฉันนึกอยากเป็นคนอื่น					
7. ฉันยังไม่มีเป้าหมายที่แน่นอนในชีวิต					
8. ฉันมักต้องพึ่งพาคนอื่นตลอดเวลา					
9. ฉันยังไม่เก่งพอที่จะเป็นที่พึ่งให้คนอื่นได้					
10. ปกติแล้วครอบครัวของฉันสนใจความรู้สึกของฉัน					
11. บ่อยครั้งที่ฉันนึกอยากเกิดในครอบครัวอื่น					
12. ครอบครัวของฉันเข้าใจฉันดี					
13. ฉันรู้สึกว่าครอบครัวไม่สนใจฉัน					
14. ฉันรู้สึกหงุดหงิด สะเทือนใจง่ายเมื่ออยู่บ้าน					
15. หลายครั้งที่ฉันนึกอยากหนีออกจากบ้าน					
16. ฉันเป็นคนร่าเริงสนุกสนาน ใคร ๆ ก็ชอบอยู่ใกล้					
17. คนอื่น ๆ มักจะได้รับความชื่นชมมากกว่าฉัน					
18. หลายครั้งที่เพื่อน ๆ ไม่เข้าใจฉัน					
19. ฉันเป็นที่ชื่นชอบในกลุ่มเพื่อนวัยเดียวกัน					
20. ฉันรู้สึกว่าการศึกษาชั้นเรียนไม่ใช่เรื่องยาก					

แบบสอบถามชุดที่ 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ต้องการทราบเหตุผลในการแสดงพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อสถานการณ์ที่กำหนดให้ การเลือกตอบคำถามไม่มีข้อใดผิดหรือถูก และจะไม่มีผลกระทบต่อตัวผู้ตอบแต่อย่างใดให้เลือกตอบตามความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน

2. แบบสอบถามนี้มี 4 หน้า จำนวน 10 ข้อ กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

3. ก่อนตอบคำถามนักเรียนกรุณาอ่านสถานการณ์ที่กำหนดให้ แล้วสมมุติว่านักเรียนอยู่ในสถานการณ์ดังกล่าวจะมีแนวทางในการปฏิบัติอย่างไร เพราะเหตุใด ให้เลือกตอบเพียงข้อละ 1 ตัวเลือก โดยกาเครื่องหมาย ลงในกระดาษคำตอบ

ตัวอย่างการตอบ

0. อำนาจนำลูกของตนซึ่งป่วยหนักไปส่งโรงพยาบาล เมื่อเขาขับรถมาถึงสัญญาณไฟจราจรด้วยความรีบเขาจึงขับฝ่าไฟแดง ถ้านักเรียนเป็นอำนาจนักเรียนจะทำเช่นนั้นหรือไม่ เพราะเหตุใด

ก. ไม่ทำ เพราะกลัวถูกตำรวจจับ

ข. ทำ เพราะคิดว่าชีวิตลูกของตนสำคัญที่สุด

ค. ไม่ทำ เพราะต้องปฏิบัติตามกฎเหมือนคนอื่น ๆ

ง. ไม่ทำ เพราะคิดว่าการปฏิบัติตามกฎเป็นสิ่งที่สำคัญ

จ. ไม่ทำ เพราะถ้าเกิดอุบัติเหตุจะเกิดความเสียหายกับหลายชีวิต

ถ้านักเรียนตัดสินใจปฏิบัติตรงกับข้อ ข. ให้กาเครื่องหมายลงในกระดาษคำตอบ ดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง	จ
					

ถ้านักเรียนต้องการเปลี่ยนคำตอบจากข้อ ข. เป็นข้อ ง. ให้ปฏิบัติดังตัวอย่าง

ข้อ	ก	ข	ค	ง	จ
					

1. คีนหนึ่งเสกเห็นณรงค์ซึ่งเป็นเพื่อนของตนกำลังจัดเอาเหรียญในตู้โทรศัพท์สาธารณะ ถ้านักเรียนเป็นเสก นักเรียนจะอย่างไร เพราะอะไรจึงทำเช่นนั้น
 - ก. เข้าไปห้ามเพื่อน เพราะไม่อยากให้เพื่อนทำผิด
 - ข. ไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยว เพราะตู้โทรศัพท์ไม่ใช่ของเราคนเดียว
 - ค. แจ้งตำรวจ เพราะจะได้รับการยกย่องว่าเป็นคนดี
 - ง. เข้าไปห้ามเพื่อน เพราะต้องการปกป้องทรัพย์สินของส่วนรวม
 - จ. เข้าไปห้ามเพื่อน เพราะการกระทำของเพื่อนทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน
2. ในการจัดนิทรรศการของโรงเรียน ครูมอบหมายให้เปรมฤดีรับผิดชอบงานด้านปฏิคม แต่เปรมฤดีไม่ค่อยสนใจงานในส่วนของตน เพราะมัวแต่ไปช่วยงานด้านประชาสัมพันธ์ซึ่งเป็นส่วนที่ถนัดรับผิดชอบอยู่ ถ้านักเรียนเป็นเปรมฤดีนักเรียนจะทำเช่นนี้หรือไม่ เพราะเหตุใด
 - ก. ไม่ทำ เพราะกลัวถูกตำหนิว่าไปก้าวก่ายงานของคนอื่น
 - ข. ทำ เพราะต้องการให้คนอื่นเห็นความสามารถของตน
 - ค. ไม่ทำ เพราะต้องทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น
 - ง. ไม่ทำ เพราะอาจจะทำให้งานออกมาไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร
 - จ. ไม่ทำ เพราะต้องการทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุดและไม่ไปละเมิดหน้าที่ของคนอื่น
3. นอกจากทำการบ้านที่ครูมอบหมายแล้ว ถ้าในแต่ละวันแม่แบ่งหน้าที่ให้นักเรียนช่วยทำงานบ้าน นักเรียนจะทำหรือไม่ เพราะเหตุใด
 - ก. ทำ เพราะถ้าไม่ทำแม่จะดุ
 - ข. ทำ เพราะเป็นหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
 - ค. ไม่ทำ เพราะเสียเวลาในการทำการบ้านที่ครูสั่ง
 - ง. ทำ เพราะต้องการช่วยเหลืองานของครอบครัว
 - จ. ทำ เพราะจะได้รู้สึกภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนรับผิดชอบงานในบ้าน

4. ปีนี้ชัยจะต้องเข้ารับการเกณฑ์ทหาร แต่พ่อแม่ของชัยไม่อยากให้ลูกเป็นทหารเพราะกลัวว่าจะมีคนช่วยทำนายน้อยลง ถ้านักเรียนเป็นชัยนักเรียนจะอย่างไร เพราะเหตุใด

- ก. เข้ารับการเกณฑ์ทหาร เพราะถ้าไม่ไปจะถูกจับ
- ข. เข้ารับการเกณฑ์ทหาร เพราะต้องการรับใช้ชาติ
- ค. หลีกเลี่ยงการเกณฑ์ทหาร เพราะต้องการช่วยพ่อแม่ทำนา
- ง. เข้ารับการเกณฑ์ทหาร เพราะเป็นหน้าที่ของชายไทยทุกคน
- จ. คิดสินบนเจ้าหน้าที่ เพราะกลัวว่าถ้าได้เป็นทหารแล้วจะต้องฝึกหนัก

5. ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำรายงานมาส่ง ทุกคนได้รับหัวข้อให้ไปศึกษาค้นคว้า แต่เอกชัยจะต้องเตรียมตัวไปแข่งขันทักษะทางวิชาการซึ่งจะจัดขึ้นในอีกไม่กี่วันนี้ ถ้านักเรียนเป็นเอกชัยจะอย่างไร เพราะอะไรจึงทำเช่นนั้น

- ก. ทำงานกลุ่มให้เรียบร้อยก่อน เพราะถ้าไม่ทำเพื่อน ๆ อาจจะฟ้องครู
- ข. ทำงานกลุ่มให้เรียบร้อยก่อน เพราะงานกลุ่มจะได้เสร็จทันตามกำหนด
- ค. ทำงานกลุ่มให้เรียบร้อยก่อน เพราะไม่ต้องการผลภาระของตนให้คนอื่น
- ง. ทำงานกลุ่มให้เรียบร้อยก่อน เพราะต้องการทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายมา
- จ. ทิ้งงานกลุ่มไว้ให้เพื่อนทำ เพราะการแข่งขันมีความสำคัญกับตนมากกว่า

6. ยายของพิมพรเป็นคนขี้บ่น หากพิมพรทำอะไร ไม่ถูกใจก็จะถูกยាយว่าเป็นประจำ สักคานี้พ่อกับแม่ของพิมพรไปทำธุระที่ต่างจังหวัดจึงให้พิมพรอยู่ดูแลยาย ถ้านักเรียนเป็นพิมพรนักเรียนจะอยู่ดูแลยายหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ก. ไม่ เพราะรู้สึกเบื่อที่ต้องดูแลคนแก่
- ข. ดูแล เพราะต้องการให้ท่านมีความสุข
- ค. ดูแล เพราะต้องการช่วยแบ่งเบาภาระของพ่อแม่
- ง. ดูแล เพราะเป็นหน้าที่ของลูกหลานที่ต้องดูแลท่าน
- จ. ดูแล เพราะถ้าไม่ทำอาจถูกลงโทษ

7. ดากับวิธีหน้าที่ช่วยอาจารย์ประจำห้องพยาบาลของโรงเรียน ในแต่ละวันมีคนมาใช้บริการค่อนข้างน้อย บางวันก็ไม่มีคนมาใช้บริการเลย วันนี้ครูรู้สึกเบื่อจึงชวนวิไปดูทีวีที่โรงอาหาร ถ้านักเรียนเป็นวิ นักเรียนจะไปตามคำชวนของดาหรือไม่ เพราะเหตุใด
- ไป เพราะรู้สึกเบื่อเหมือนกัน
 - ไม่ไป เพราะถ้าครูเห็นจะถูกตำหนิ
 - ไม่ไป เพราะต้องทำตามที่ได้รับมอบหมาย
 - ไม่ไป เพราะต้องการทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด
 - ไม่ไป เพราะถ้าไม่มีใครอยู่ทำหน้าที่ผู้มาใช้บริการจะเดือดร้อน
8. วันเสาร์นี้ทางผู้ใหญ่บ้านได้ขอความร่วมมือชาวบ้านให้มาช่วยกันพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประจำหมู่บ้าน ถ้าครอบครัวของนักเรียน ไม่มีเด็กเรียนอยู่ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งนี้เป็นแล้ว นักเรียนจะไปช่วยพัฒนาหรือไม่ เพราะเหตุใด
- ไป เพราะเกรงใจผู้ใหญ่บ้าน
 - ไป เพราะถ้าไม่ไปอาจถูกชาวบ้านนินทา
 - ไป เพราะจะได้ไปช่วยชาวบ้าน
 - ไป เพราะงานส่วนรวมเป็นสิ่งที่ทุกคนควรรับผิดชอบร่วมกัน
 - ไม่ไป เพราะเห็นว่าควรให้เฉพาะครอบครัวที่มีเด็กเรียนอยู่ที่นั่นรับผิดชอบ
9. แก้วได้รับมอบหมายให้ทำความสะอาดห้องสมุด วันหนึ่งครูบรรณารักษ์ไม่มาและแก้วยังมีรายงานอีกหลายวิชาที่ยังทำไม่เสร็จ ถ้านักเรียนเป็นแก่นักเรียนจะทำอย่างไร เพราะเหตุใด จึงทำเช่นนั้น
- มาทำความสะอาดตามปกติ เพราะไม่อยากจะเลขหน้าที่
 - มาทำความสะอาดตามปกติ เพราะอยากให้ห้องสมุดสะอาด
 - ทำรายงานของตน เพราะครูไม่อยู่ไม่จำเป็นต้องทำความสะอาด
 - มาทำความสะอาดตามปกติ เพราะถ้าไม่ทำครูรู้ทีหลังจะถูกตำหนิ
 - มาทำความสะอาดตามปกติ เพราะสบายใจที่ได้ทำงานให้เรียบร้อย

10. พ่อแม่ของสุชาติห้ามไม่ให้สุชาติออกจากบ้านในยามค่ำคืน คืนหนึ่งพ่อแม่ของสุชาติไปงาน
ขึ้นบ้านใหม่ของป้าซึ่งอยู่ต่างจังหวัด ชานนท์เห็นดังนั้นจึงมาชวนให้สุชาติไปแข่งมอเตอร์ไซด์
กันที่ถนนในเมือง ถ้านักเรียนเป็นสุชาติจะไปกับชานนท์หรือไม่ เพราะเหตุใด
- ก. ไม่ไป เพราะกลัวตำรวจจับ
 - ข. ไม่ไป เพราะเป็นการกระทำที่ไม่ดี
 - ค. ไป เพราะไม่มีใครคอยห้ามแล้ว
 - ง. ไม่ไป เพราะกลัวพ่อแม่รู้แล้วจะเสียใจ
 - จ. ไม่ไป เพราะเป็นการสร้างความเดือดร้อนให้กับผู้อื่น

แบบสอบถามชุดที่ 3

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ต้องการทราบแนวทางในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจของนักเรียนที่มีต่อสถานการณ์ที่กำหนดให้ การเลือกตอบคำถามไม่มีข้อใดผิดหรือถูกและไม่มีผลกระทบต่อตัวผู้ตอบแต่อย่างใดให้เลือกตอบตามความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน
2. แบบสอบถามนี้มี 12 หน้า จำนวน 6 สถานการณ์ แต่ละสถานการณ์มีคำถาม 5 ข้อ กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ
3. วิธีทำแบบสอบถามให้นักเรียนอ่านสถานการณ์ดังกล่าวแล้วตอบคำถามทั้ง 5 ข้อ ดังนี้

ตัวอย่างการตอบ

โป้งเรียนอยู่ในชั้น ปวช.1 ผลการเรียนของโป้งไม่ดีนัก จึงถูกพ่อคว่ำเรื่องการเรียน และมักเอาเขาไปเปรียบเทียบกับลูกของเพื่อนอยู่เสมอ โป้งรู้สึกน้อยใจและเบื่อหน่ายมาก กลุ่มเพื่อนสนิทที่โรงเรียนของโป้งมักจะหนีเรียนไปเที่ยวเป็นประจำ แต่โป้งไม่กล้าไปด้วยเพราะกลัวพ่อดูวันหนึ่งเพื่อนชวนให้โป้งหนีเรียนไปด้วยกัน เพราะวันนี้มีอะไรพิเศษจะแบ่งให้ลอง เพื่อนบอกโป้งว่าวันนี้โป้งไม่ควรพลาด เขาลองมาแล้วจะกล้าทำทุกอย่าง โป้งรู้ว่าสิ่งที่เพื่อนจะแบ่งให้ลองคือยาบ้า

1. ปัญหาที่จะนำไปสู่การเกี่ยวข้องกับสารเสพติดโดยตรง คือ ข้อใด

- ☒ ก. เพื่อนชวนให้ลองให้เสพยาบ้า
- ข. ถูกพ่อคว่ำการเรียนไม่เก่ง
- ค. มีเพื่อนที่เรียนไม่เก่งเหมือนกัน

2. อะไรคือสาเหตุของปัญหาในข้อ 1.

- ก. เพื่อนชวนให้ลองให้เสพยาบ้า
- ☒ ข. ถูกพ่อคว่ำการเรียนไม่เก่ง
- ค. มีเพื่อนที่เรียนไม่เก่งเหมือนกัน

3. กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาได้ 2 ทางเลือก ดังนี้

ทางเลือก	ข้อดี	ข้อเสีย
1. ลองเสพยาบ้า	- เพื่อนยอมรับ, ไม่เสียเพื่อน	- ทำลายสมอง โง่งลง
	- ช่วยให้ง่ายๆ ทำทุกอย่าง	- ถ้าพ่อรู้ต้องถูกดุเพิ่มขึ้นอีกเรื่อง
	- แก้เซ็ง	และคงถูกทำโทษ
		- ถ้าถูกตำรวจจับเสียอนาคต
2 ไม่ลองเสพยาบ้า	- ปลอดภัยไม่ติดยา	- อาจเสียเพื่อน
	- ไม่เสี่ยงถูกจับเสียอนาคต	- ไม่รู้จะทำอะไรแก้เซ็ง
	- ไม่ถูกพ่อดุหรือทำโทษเรื่องนี้	
	พ่อคงโกรธมากกว่าเรื่องเรียน	

4. **ตัดสินใจเลือก** ไม่ลองเสพยา เพราะมีผลเสียต่อร่างกาย เสียอนาคต และไม่ช่วยให้เรียนเก่งขึ้นได้ แต่จะทำลายสมองทำให้เรียนแย่ลงไปอีก

5. **วิธีแก้ผลเสียจากการตัดสินใจแก้ปัญหาในข้อ 4.** หาวิธีการพูดกับเพื่อนดี ๆ หรือชวนกันไปทำอย่างอื่นดีกว่า

สถานการณ์ที่ 1

เกียรติเป็นนักเรียนระดับ ปวช.1 ของโรงเรียนอาชีวศึกษาแห่งหนึ่ง เพิ่งย้ายมาเรียนในโรงเรียนนี้ในเทอมที่ 2 จึงไม่ค่อยมีเพื่อนแต่เขาสามารถเรียนทันเพื่อน เกียรติเป็นเด็กที่มีความประพฤติเรียบร้อยและไม่เคยสูบบุหรี่ นักเรียนชายในห้องมีบางกลุ่มมักหนีเรียนไปสูบบุหรี่หลังโรงเรียนเป็นประจำ เมื่อมีเพื่อนกลุ่มนี้มาชักชวนให้เข้าร่วมกลุ่มเพื่อจะได้ลองสูบบุหรี่และทำอะไรที่ลูกผู้ชายทำกัน เกียรติรู้สึกที่น่าสนใจ เพื่อนกลุ่มนี้ดูสนุกสนาน เฮฮา และรักกันดี

1. ปัญหาที่จะนำไปสู่การเกี่ยวข้องกับสารเสพติดโดยตรง คือ ข้อใด

- ก. ถูกเพื่อนรังแกบ่อย ๆ
- ข. ไม่มีเพื่อน เนื่องจากเพิ่งย้ายโรงเรียนมา
- ค. อยากเข้ากลุ่มเพื่อนเกรที่ชักชวนให้หนีเรียนและสูบบุหรี่

2. อะไรคือสาเหตุของปัญหาในข้อ 1.

- ง. ถูกเพื่อนรังแกบ่อย ๆ
- ก. ไม่มีเพื่อน เนื่องจากเพิ่งย้ายโรงเรียนมา
- ข. อยากเข้ากลุ่มเพื่อนเกรที่ชักชวนให้หนีเรียนและสูบบุหรี่

สถานการณ์ที่ 2

ชาติเป็นเด็กวัยรุ่นคนหนึ่งที่ดีเรียนดี เขาเรียนอยู่ในระดับ ปวช. 1 ของโรงเรียนอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งแต่ในช่วงนี้ชาติรู้สึกไม่สบายใจกับเรื่องทางบ้านเป็นอย่างมากเพราะพ่อแม่แยกทางกัน เขารู้สึกว่าพ่อแม่ไม่รัก ไม่สนใจ จึงไม่อยากอยู่บ้าน ขณะนั้นมีเพื่อนกลุ่มหนึ่งชวนให้ชาติลองเสพยาบ้า โดยบอกว่าถ้าใช้ปริมาณน้อย ๆ จะช่วยให้สบายใจ ลืมปัญหา ถัดมาคิด ถัดมาทำอะไรก็ได้ที่เราอยากทำ

1. ปัญหาที่จะนำไปสู่การเกี่ยวข้องกับสารเสพติดโดยตรง คือ ข้อใด

- ก. มีปัญหาครอบครัว พ่อ แม่ แยกทางกัน
- ข. เพื่อนชวนให้เสพยาบ้าจะได้สบายใจขึ้น
- ค. พ่อ แม่ ไม่รัก ไม่สนใจ

2. อะไรคือสาเหตุของปัญหาในข้อ 1.

- ก. มีปัญหาครอบครัว พ่อ แม่ แยกทางกัน
- ข. เพื่อนชวนให้เสพยาบ้าจะได้สบายใจขึ้น
- ค. พ่อ แม่ ไม่รัก ไม่สนใจ

3. กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาได้.....ทางเลือก ดังนี้

ทางเลือก	ข้อดี	ข้อเสีย

4. ตัดสินใจเลือก.....

.....

5. วิธีแก้ผลเสียจากการตัดสินใจแก้ปัญหาในข้อ 4.

.....

.....

.....

.....

สถานการณ์ที่ 3

เก้เป็นเด็กวัยรุ่นที่อยู่ในชุมชนที่มีการค้ายาบ้าและตำรวจกำลังดำเนินการปราบปรามในชุมชนอย่างเข้มข้น วันหนึ่งป้าเป้งคนข้างบ้านได้ชักชวนให้เก้เอายาไปขายให้เพื่อนที่โรงเรียน โดยที่เก้ไม่ต้องลงทุนเพียงแค่ว่าไปเสนอขายเพื่อนแล้วเอาไปส่งตามคำสั่งซื้อ ป้าเป้งบอกว่าจะให้ค่านายหน้าอย่างงามเพื่อเก้จะได้เอาเงินไปซื้อเสื้อผ้าสวย ๆ ใส่ และไม่ต้องกลัวตำรวจจับได้เพราะเก้เป็นเด็กดี ไม่มีใครสงสัย ถึงจับได้ก็ไม่ผิดกฎหมายเพราะเก้ไม่ใช่คนขาย

1. ปัญหาที่จะนำไปสู่การเกี่ยวข้องกับสารเสพติดโดยตรง คือ ข้อใด

- ก. อยู่ในชุมชนที่มีการค้ายาบ้า
- ข. ตำรวจตรวจตราในชุมชนแทบทุกวัน ทำให้ไม่มีความสุข
- ค. ถูกหว่านล้อมให้เอายาบ้าไปขายที่โรงเรียน

2. อะไรคือสาเหตุของปัญหาในข้อ 1.

- ก. อยู่ในชุมชนที่มีการค้ายาบ้า
- ข. ตำรวจตรวจตราในชุมชนแทบทุกวัน ทำให้ไม่มีความสุข
- ค. ถูกหว่านล้อมให้เอายาบ้าไปขายที่โรงเรียน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

3. กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาได้.....ทางเลือก ดังนี้

ทางเลือก	ข้อดี	ข้อเสีย

4. ตัดสินใจเลือก.....

5. วิธีแก้ผลเสียจากการตัดสินใจแก้ปัญหาในข้อ 4.

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

สถานการณ์ที่ 4

หนุ่มเป็นนักเรียนที่เพิ่งย้ายมาเรียนที่โรงเรียนแห่งนี้ได้ไม่นาน เขาต้องย้ายมาอยู่หอพักตามลำพังเพราะไม่มีญาติหรือเพื่อนเก่าเลย ที่โรงเรียนเปรียบเสมือนโลกใหม่น่าผจญภัย โชคดีที่เพื่อนดีกับเขามาก เขาารู้สึกรักเพื่อนและมีความสุขที่ได้ไปโรงเรียน แต่มีเพื่อนกลุ่มหนึ่งได้ชักชวนให้เขาทำกิจกรรมบางอย่างที่เขาไม่เคยทำมาก่อนไม่ว่าจะเป็นการหนีเรียน สูบบุหรี่ในห้องน้ำ ดื่มสุรา และเที่ยวกลางคืน โดยให้เหตุผลว่าถ้าเป็นเพื่อนกัน ทำอะไรก็ต้องทำตามกัน

1. ปัญหาที่จะนำไปสู่การเกี่ยวข้องกับสารเสพติดโดยตรง คือ ข้อใด

- ก. ไม่ค่อยพูดและเรียวร้อยเกินไป
- ข. ย้ายมาอยู่ตามลำพัง ไม่มีผู้ใหญ่คอยให้คำปรึกษา
- ค. เพื่อนชวนทำในสิ่งที่ไม่ควรทำ และเกี่ยวข้องกับสารเสพติด

2.. ปัญหาที่จะนำไปสู่การเกี่ยวข้องกับสารเสพติดโดยตรง คือ ข้อใด

- ก. ไม่ค่อยพูดและเรียวร้อยเกินไป
- ข. ย้ายมาอยู่ตามลำพัง ไม่มีผู้ใหญ่คอยให้คำปรึกษา
- ค. เพื่อนชวนทำในสิ่งที่ไม่ควรทำ และเกี่ยวข้องกับสารเสพติด

สถานการณ์ที่ 5

ต้นเรียนอยู่ชั้น ปวช. 1 โรงเรียนอาชีวศึกษาแห่งหนึ่ง เขาเป็นคนร่าเริงแจ่มใสและมีเพื่อนมาก วันหนึ่งมีเพื่อนมาชวนให้ไปงานเลี้ยงวันเกิดที่บ้าน เพื่อน ๆ พูดยกกันว่างานนี้จะมีการดื่มสุรา และบางคนจะนำกัญชา ยาบ้า ยาอี เตรียมไปให้ทดลองด้วย หลังเลิกงานจะไปเที่ยวกันต่อ เพราะแถวบ้านเพื่อนเป็นย่านที่มีที่เที่ยวกกลางคืนอยู่หลายแห่ง งานนี้มีเพื่อน ๆ หลายคนอยากไป ถ้าต้นไม่ไปคงถูกเพื่อนต่อว่า แต่ถ้าพ่อแม่ทราบคงเสียใจเพราะเคยห้ามไม่ให้ต้นไปในที่แบบนั้น

1. ปัญหาที่จะนำไปสู่การเกี่ยวข้องกับสารเสพติดโดยตรง คือ ข้อใด

- ก. เกรงใจเพื่อน กลัวเพื่อนต่อว่าถ้าไม่ไปเที่ยวด้วย
- ข. ไม่มีเวลาไปงานปาร์ตี้กับเพื่อน
- ค. เพื่อนชวนให้ไปงานปาร์ตี้และเที่ยวกกลางคืนซึ่งมีความเสี่ยงต่อการเกี่ยวข้องกับสารเสพติด

2. อะไรคือสาเหตุของปัญหาในข้อ 1.

- ก. เกรงใจเพื่อน กลัวเพื่อนต่อว่าถ้าไม่ไปเที่ยวด้วย
- ก. ไม่มีเวลาไปงานปาร์ตี้กับเพื่อน
- ข. เพื่อนชวนให้ไปงานปาร์ตี้และเที่ยวกกลางคืนซึ่งมีความเสี่ยงต่อการเกี่ยวข้องกับสารเสพติด

3. กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาได้.....ทางเลือก ดังนี้

ทางเลือก	ข้อดี	ข้อเสีย

4.ตัดสินใจเลือก.....

5.วิธีแก้ผลเสียจากการตัดสินใจแก้ปัญหาในข้อ 4.

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สถานการณ์ที่ 6

นพ. เรียนอยู่ในระดับ ปวช. 3 ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีชื่อเสียงแห่งหนึ่ง เขาเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนดีเยี่ยม เป็นความหวังของพ่อ แม่ และครู และตัวเขาเองได้ตั้งความหวังไว้ว่าเมื่อเรียนจบจะต้องสอบเข้าในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงให้ได้ แต่แล้วในที่สุดเขาก็สอบไม่ได้ เขาเสียใจมาก เก็บตัวไม่พูดกับใคร แม้แต่น้อยที่เป็นแฟนเขาก็ไม่สนใจ จนน้อยไม่ติดต่อกับเขาอีก ขณะนั้นมีเพื่อนแนะนำให้ลองใช้ยาบ้าเพื่อให้หายเศร้าเสียใจและกลับมาเร่งแรงเข้มใส่ได้

1. ปัญหาที่จะนำไปสู่การเกี่ยวข้องกับสารเสพติดโดยตรง คือ ข้อใด

- ก. เพื่อนแนะนำให้ใช้ยาบ้าเพื่อให้หายเศร้าเสียใจจากความผิดหวัง
- ข. เสียใจที่สอบเข้าไม่ได้และเอาแต่เก็บตัวไม่พูดกับใคร
- ค. มีแฟนที่ไม่สนใจตัวเอง

2. ปัญหาที่จะนำไปสู่การเกี่ยวข้องกับสารเสพติดโดยตรง คือ ข้อใด

- ก. เพื่อนแนะนำให้ใช้ยาบ้าเพื่อให้หายเศร้าเสียใจจากความผิดหวัง
- ข. เสียใจที่สอบเข้าไม่ได้และเอาแต่เก็บตัวไม่พูดกับใคร
- ค. มีแฟนที่ไม่สนใจตัวเอง

3. กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาได้.....ทางเลือก ดังนี้

ทางเลือก	ข้อดี	ข้อเสีย

4.ตัดสินใจเลือก.....

5.วิธีแก้ผลเสียจากการตัดสินใจแก้ปัญหาในข้อ 4.

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามชุดที่ 4

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ต้องการทราบแนวทางในการสื่อสารเพื่อการปฏิเสชนักเรียน เมื่อถูกชักชวนให้เกี่ยวข้องกับสารเสพติดตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ การเลือกตอบคำถามไม่มีข้อใดผิดหรือถูก และจะไม่มีผลกระทบต่อตัวผู้ตอบแต่อย่างใดให้ตอบตามความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน

2. แบบสอบถามนี้มีจำนวน 10 สถานการณ์ สถานการณ์ละ 2 ข้อ จำนวนแบบสอบถาม 10 หน้า กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

3. วิธีการตอบคำถามให้นักเรียนอ่านบทสนทนาชักชวนที่กำหนดให้ แล้วเลือก

1) รูปแบบการชักชวนที่ตรงกับบทสนทนาดังกล่าว โดยกาเครื่องหมาย ☒ ทับตัวเลือกที่กำหนด

2) เลือกบทสนทนาได้ตอบตามความคิดเห็นของนักเรียน โดยกาเครื่องหมาย ☒ ทับตัวเลือกที่กำหนด หรือเขียนบทสนทนาที่นักเรียนต้องการ ตามความคิดเห็นของนักเรียน

ตัวอย่างการตอบ

ผู้ชวน : นี่พวกเรา วันนี้มีของใหม่มาให้ลอง มีมาเพื่อทุกคนเลยนะ มีมาให้เธอด้วย (ยื่นยาบ้าให้)

1. จากคำสนทนานี้ถือว่าเป็นชักชวนในรูปแบบใด

☒ แบบแสดงน้ำใจ

ข. แบบสับประมาทหรือทำทนาย

ค. แบบยื่นคำขาดบอกเลิกคบ

2. ถ้านักเรียนเป็นผู้ถูกชวนจากคำสนทนาดังกล่าว จะเลือกสนทนาได้ตอบจากตัวเลือกใดต่อไปนี้

ก. ไม่ละ ขอบใจนะที่อุตส่าห์ชวน แต่ฉันคงไม่สบายใจถ้าต้องทำแบบนี้

☒ ข. ย่อมายู่งกับฉันเลย ฉันไม่ชอบ

ค. พวกเธอทำอะไรก็ไม่รู้ ไร้สาระ น่าเบื่อ

สถานการณ์ที่ 1

ผู้ชวน : วันนี้ตอนเย็นนายไปกับพวกเรานะ มีเรื่องสนุก ๆ ให้ลอง บุกหรีได้พิเศษใจ หายากนะของดีจริง ๆ สบายสบายปอด

1. จากคำสนทนานี้ถือว่าเป็นชักชวนในรูปแบบใด
 - ก. แบบแสดงน้ำใจ
 - ข. แบบสปรมาทหรือทำทาย
 - ค. แบบยื่นคำขาดบอกเลิกคบ
2. ถ้านักเรียนเป็นผู้ถูกชวนจากคำสนทนาดังกล่าว จะเลือกสนทนาโต้ตอบจากตัวเลือกใดต่อไปนี้
 - ก. ใครอยากสูบกี้สูบไป อย่าง่ายกับฉัน
 - ข. ดีจริง ๆ เหรอ ฟรีหรือเปล่า
 - ค. ขอบใจที่ชวนนะ แต่เราขอตัวดีกว่า เราไม่ค่อยชอบควันบุหรี

สถานการณ์ที่ 2

ผู้ชวน : เอรู้ไหม คนไม่สูบกี้ถูกษาเป็นคนโง่งนะเธอ ลองหน่อยไหม

1. จากคำสนทนานี้ถือว่าเป็นชักชวนในรูปแบบใด
 - ก. แบบแสดงน้ำใจ
 - ข. แบบสปรมาทหรือทำทาย
 - ค. แบบยื่นคำขาดบอกเลิกคบ
2. ถ้านักเรียนเป็นผู้ถูกชวนจากคำสนทนาดังกล่าว จะเลือกสนทนาโต้ตอบจากตัวเลือกใดต่อไปนี้
 - ก. เอาไว้สูบเองเถอะ เธอเป็นคนฉลาดนี้
 - ข. ไม่ละ ฉันเสียใจนะที่เธอคิดแบบนั้น ขอตัวก่อนแล้วกันนะ
 - ค. ลองก็ได่ เดี่ยวจะหาว่าไม่แนจริง

สถานการณ์ที่ 3

คนชวน : พวกเราชวนนายมาตั้งนานแล้ว โยกโย้อยู่ได้เปลืองน้ำลาย เขาเป็นว่าถ้าไม่ไปก็เป็นอันว่าไม่ต้องมองหน้ากันอีก

1. จากคำสนทนานี้ถือว่าเป็นชักชวนในรูปแบบใด
 - ก. แบบแสดงน้ำใจ
 - ข. แบบสบประมาทหรือทำทนาย
 - ค. แบบยื่นคำขาดบอกเลิกคบ
2. ถ้านักเรียนเป็นผู้ถูกชวนจากคำสนทนาดังกล่าว จะเลือกสนทนาโต้ตอบจากตัวเลือกใดต่อไปนี้
 - ก. ไม่ไป นายจะไปไหนก็ไปเลย
 - ข. อย่าพูดอย่างนั้นสิ ไปก็ไป
 - ค. ฉันไปไม่ได้จริง ๆ แต่ฉันยังรู้สึกว่านายเป็นเพื่อนเสมอ ไปก่อนนะ

.....

.....

สถานการณ์ที่ 4

ผู้ชวน : ลองหน่อยนะ กินเหล้าแค่นี้ไม่เป็นไรหรอก ลองสนุก ๆ เอาสักหน่อยแล้วจะดีใจ

1. จากคำสนทนานี้ถือว่าเป็นชักชวนในรูปแบบใด
 - ก. แบบแสดงน้ำใจ
 - ข. แบบสบประมาทหรือทำทนาย
 - ค. แบบยื่นคำขาดบอกเลิกคบ
2. ถ้านักเรียนเป็นผู้ถูกชวนจากคำสนทนาดังกล่าว จะเลือกสนทนาโต้ตอบจากตัวเลือกใดต่อไปนี้
 - ก. ไม่ดีกว่า ตอนนี้ฉันก็สนุกอยู่แล้วล่ะ ขอบใจนะที่ชวน
 - ข. ไม่ล่ะ ฉันไม่อยากเป็นไอ้ขี้เมาแบบนาย
 - ค. บอกว่าไม่เขาก็ไม่เอาสิ เข้าซื้ออยู่ได้

.....

.....

สถานการณ์ที่ 5

ผู้ชวน : เหล้านี้ละ ลูกผู้ชายเค้ากินกันทั้งนั้น ถ้านายไม่กินก็ไม่ใช่ลูกผู้ชาย

1. จากคำสนทนานี้ถือว่าเป็นชักชวนในรูปแบบใด

- ก. แบบแสดงน้ำใจ
- ข. แบบสับประมาทหรือทำทาย
- ค. แบบยื่นคำขาดบอกเลิกคบ

2. ถ้านักเรียนเป็นผู้ถูกชวนจากคำสนทนาดังกล่าว จะเลือกสนทนาโต้ตอบจากตัวเลือกใดต่อไปนี้

- ก. ไม่หละ ฉันไม่ชอบจริง ๆ นายตามสบายเถอะ
- ข. นายพูดอย่างนี้ได้ยังไง เอามาเลย เดี่ยวจะหาว่าไม่เจ๋ง
- ค. ไม่เอา นายอยากกินก็กินกันเองเถอะ

สถานการณ์ที่ 6

ผู้ชวน : ฉันก็รู้ว่ายาบ้ามันไม่ดี แต่นี่พวกเราลองแค่ครั้งสองครั้งเอง ไม่เป็นไรหรอก เป็นเพื่อนกัน แค่นี้ไม่ถึงตายหรอก ถ้าไม่อยากเป็นเพื่อนกับเราก็ครีบไปเลย

1. จากคำสนทนานี้ถือว่าเป็นชักชวนในรูปแบบใด

- ก. แบบแสดงน้ำใจ
- ข. แบบสับประมาทหรือทำทาย
- ค. แบบยื่นคำขาดบอกเลิกคบ

2. ถ้านักเรียนเป็นผู้ถูกชวนจากคำสนทนาดังกล่าว จะเลือกสนทนาโต้ตอบจากตัวเลือกใดต่อไปนี้

- ก. ไม่หละ ฉันไม่ชอบจริง ๆ แต่ฉันเป็นห่วงนายเสมอนะ ฉันขอตัวก่อนแล้วกัน
- ข. ฉันไม่ลอง เรื่องของฉัน
- ค. ลองดูก็ได้ เรื่องแค่นี้ อย่าให้ถึงขนาดเลิกคบเลย

สถานการณ์ที่ 7

ผู้ชวน : วันนี้ที่หอพวกเราจะต้อง (ดื่มเหล้า) คราวนี้นายก็ไม่ไปเลยตลอดของดี ขอบอกเลยนะ ดีกว่าเหล้าจะอีก คราวนี้นายอย่าพลาดนะ พวกเราจะรอแล้วจะเก็บไว้ให้นายด้วย

1. จากคำสนทนานี้ถือว่าเป็นชักชวนในรูปแบบใด
 - ก. แบบแสดงน้ำใจ
 - ข. แบบสวปะระมาทหรือทำทาย
 - ค. แบบยื่นคำขาดบอกเลิกคบ
2. ถ้านักเรียนเป็นผู้ถูกชวนจากคำสนทนาดังกล่าว จะเลือกสนทนาโต้ตอบจากตัวเลือกใดต่อไปนี้
 - ก. ไม่อยากพลาดหรอกนะ แต่คงต้องขอตัว ดิฉันจะ เอาไว้คราวหน้าก็แล้วกัน
 - ข. เหนอ เก็บไว้ให้ฉันด้วย ฉันจะรีบไป
 - ค. ไม่เอาหรอก เก็บไว้เองเถอะ

สถานการณ์ที่ 8

ผู้ชวน : ชวนก็รู้จักก็ไม่ไปซะที อะไรกันนักหนานะ แล่สูบบุหรี่แค่นี้ทำเป็นลูกหลงไปได้ อย่าทำตัวน่าเบื่อเลยนะ

1. จากคำสนทนานี้ถือว่าเป็นชักชวนในรูปแบบใด
 - ก. แบบแสดงน้ำใจ
 - ข. แบบสวปะระมาทหรือทำทาย
 - ค. แบบยื่นคำขาดบอกเลิกคบ
2. ถ้านักเรียนเป็นผู้ถูกชวนจากคำสนทนาดังกล่าว จะเลือกสนทนาโต้ตอบจากตัวเลือกใดต่อไปนี้
 - ก. เอาที่เอา ร้าคาญเธอจริง ๆ
 - ข. ไม่เอาหรอก ฉันไม่ชอบ ถ้าเธอเบื่อก็ขอตัวก่อนแล้วกันนะ
 - ค. เอาไว้คราวหน้าแล้วกัน

สถานการณ์ที่ 9

ผู้ชวน : เพื่อนกันก็ต้องร่วมทุกข์ร่วมสุขกัน ถ้าไม่ไปกับพวกเรา ก็แสดงว่าไม่ใช่พวกเรา เลิกเป็นเพื่อนกันเลยดีกว่า

1. จากคำสนทนานี้ถือว่าเป็นชักชวนในรูปแบบใด
 - ก. แบบแสดงน้ำใจ
 - ข. แบบสบประมาทหรือทำทนาย
 - ค. แบบยื่นคำขาดบอกเลิกคบ
2. ถ้านักเรียนเป็นผู้ถูกชวนจากคำสนทนาดังกล่าว จะเลือกสนทนาได้ตอบจากตัวเลือกใดต่อไปนี้
 - ก. ฉันไปด้วยก็ได้
 - ข. ฉันไปไม่ได้หรอก หวังว่าเธอคงเข้าใจนะ เอาไว้เจอกันพรุ่งนี้ดีกว่า ไปหละ
 - ค. ฉันไม่ไปหรอก อยากเลิกคบก็ตามใจเธอ

สถานการณ์ที่ 10

ผู้ชวน : พรุ่งนี้ฉันจะเลิยวันเกิดที่บ้าน เธอไปด้วยกันนะ ไม่มีใครอยู่หรอกพ่อแม่ไปต่างจังหวัด อีกนานกว่าจะกลับ เธออย่าไปบอกใครนะ เพื่อนเราเค้าจะเอายาอึมาให้ลองฟรี ๆ เลย ฉันชวนเฉพาะคนที่รักกันนะ คนอื่นไม่ชวน

1. จากคำสนทนานี้ถือว่าเป็นชักชวนในรูปแบบใด
 - ก. แบบแสดงน้ำใจ
 - ข. แบบสบประมาทหรือทำทนาย
 - ค. แบบยื่นคำขาดบอกเลิกคบ
2. ถ้านักเรียนเป็นผู้ถูกชวนจากคำสนทนาดังกล่าว จะเลือกสนทนาได้ตอบจากตัวเลือกใดต่อไปนี้
 - ก. ขอบใจนะจ๊ะที่ชวน แต่ฉันไปไม่ได้จริงๆ หวังว่าเธอคงไม่ว่าอะไรนะ
 - ข. ฉันไปไม่ได้หรอก เธอไปเถอะ
 - ค. ไปก็ไป เหมารับก็แล้วกัน

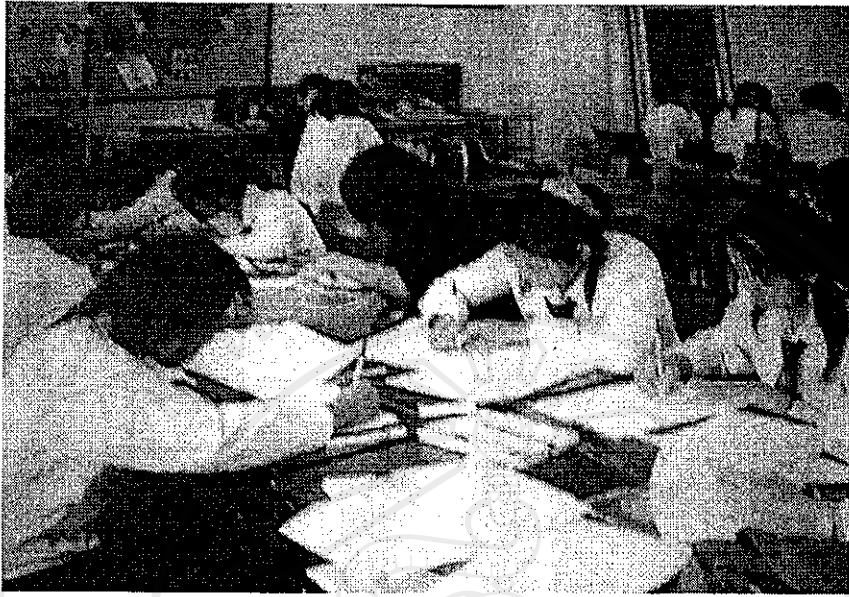

ภาคผนวก ง.

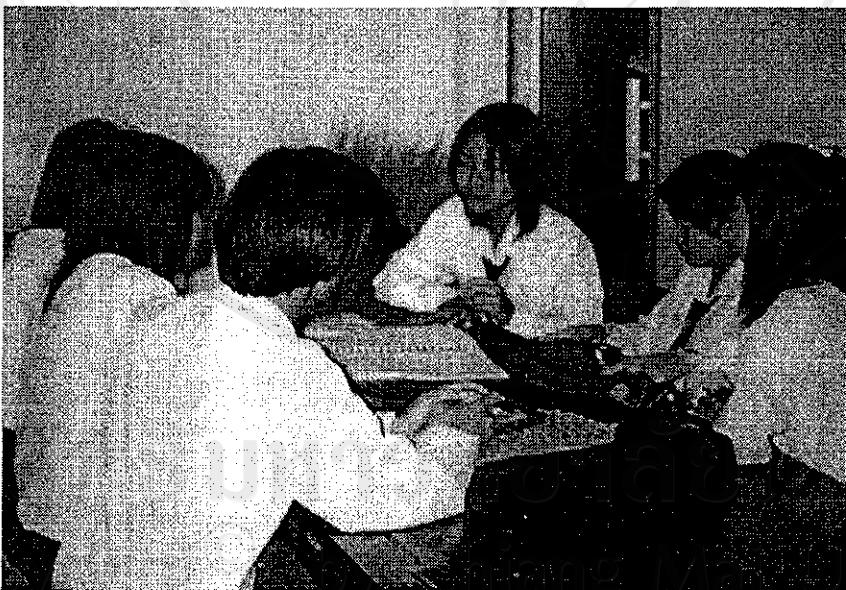
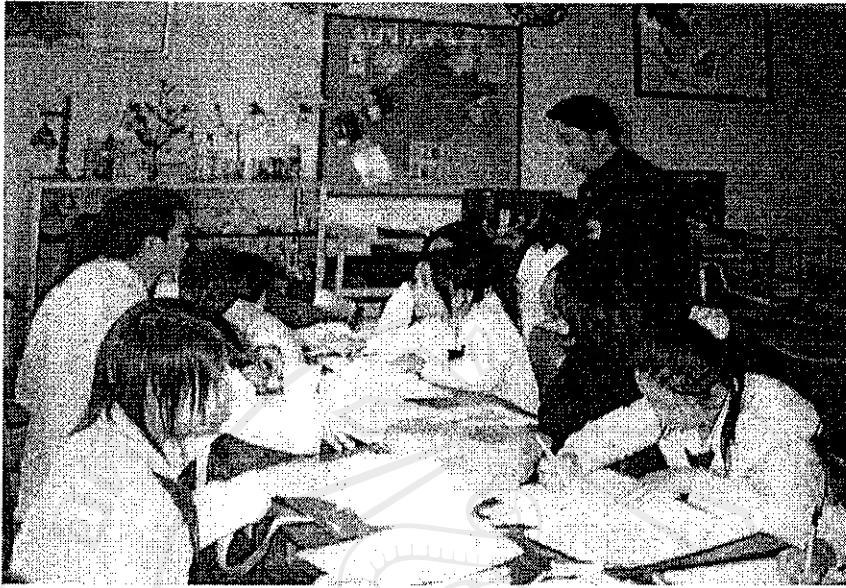
ภาพการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตในการป้องกันการเสพติดของนักเรียน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

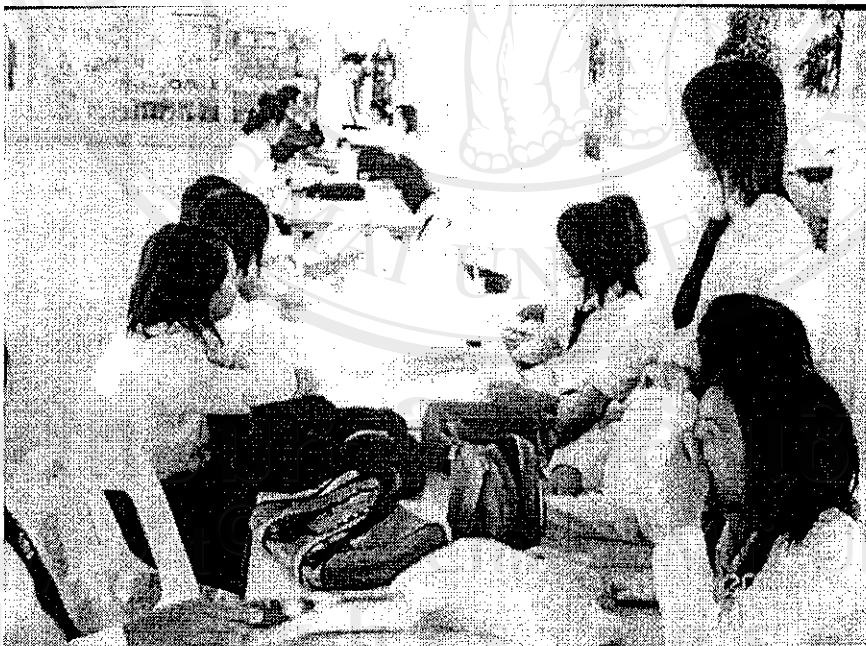
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาพแสดงการร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตในการป้องกันสารเสพติดของนักเรียน

ภาพแสดงการร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตในการป้องกันสารเสพติดของนักเรียน

ภาพแสดงการร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตในการป้องกันสารเสพติดของนักเรียน

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นามสกุล

นางสาววิภาพร เลิศสุขสถาพร

วัน เดือน ปีเกิด

25 กรกฎาคม 2516

ประวัติการศึกษา

ระดับมัธยมศึกษา

โรงเรียนวัดโนทัยพายัพ เชียงใหม่

ระดับปริญญาตรี

วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์

โปรแกรมวิชาสถิติประยุกต์ สถาบันราชภัฏ
เชียงใหม่

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2539-2544

อาจารย์หมวดวิชาคณิตศาสตร์

โรงเรียนศรีรัตนาพณิชยการเทคโนโลยีเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved